

Kirkkosanomat

11 ♦ 14.8.2013 www.tampereenkirkkosanomat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Meri Tienari

Töppösmummot kutoivat lämpöä Etiopian lapsille

Liisa Kärkkäinen ja Liisa Syvinki sekä muut Töppösmummot innostavat kehitysmaiden naisia turvalliseen synnytykseen sairaalassa.

➤ SIVU 3

Ville Hyttiäinen

Ristirock leimuaa Pakkahuoneella

Ristirock palaa juurilleen monen vuoden jälkeen. Yksi esiintyjistä on kokkolalainen Great Wide North.

➤ SIVU 6

Sari Lehtelä

Teiskon Lähetyshuoneessa syödään etiopilaisittain

Pastori Abraham Mengesha antoi Vesa Lehtelälle lahjaksi Uuden testamentin ja opetusvihkon kiitoksena Suomen Lähetysseuran työstä.

➤ SIVU 7

Ah sitä kultaista ripariaikaa!

Kivilevyn kanssa oli "kiva" istua kuraan, muisteli Pentti Laasonen 1950-luvun menoa Isosaarella. Pättinniemen tämän kesän leiriläiset Helmi Mäkinen, Peetu Palonen ja Noora Mäkinen sekä apuope Henry Knuuttila valottivat hänelle nykynuorten ajatuksia.

➤ SIVU 4

Hannu Jukola

Tampere 14.8.2013

Kun työ loppuu

Olen seurannut tiedotusvälineitä lomalla päivittäin. Joka päivä tai ainakin joka viikko on tullut huonoja uutisia. Viime keväästä lähtien uutisissa on lähes joka päivä kerrottu irtisanomisista tai lomautuksista. Monesti työntekijät ovat aavistaneet, että jotakin tällaista on tulossa. Jokainen kuitenkin toivoo viimeiseen asti, että saisi jäädä työpaikalleen.

Työ on meille jokaiselle tärkeä asia. Tässä tilanteessa työn arvo korostuu. Työ antaa toimeentulon mutta myös varmuuden tulevaisuudesta. Parhaassa työiässä olevalla tilanne on vaikein. Perheellinen joutuu laittamaan elämänsä uuteen järjestykseen. Tänä vuonna tuhannet miehet ja naiset eivät ole voineet lähteä töihin. Se on monelle kova paikka.

Jokainen ymmärtää, että talouden nousu kestää vuosia. Me olemme menettäneet niin paljon sekä työvoimaa että materiaalista hyvää, että kestää kauan ennen kuin Suomi pääsee jaloilleen. Samalla epävarmuus jatkuu monella. Nyt tilanne on se, että lisää velkaa ei voi ottaa. Se merkitsee, että valtio joutuu kiristämään kansalaisten vyötä, jotta pääsemme aikanaan jaloillemme.

Onko sinua kiusattu?

Moni vastaa tähän kysymykseen kyllä. Kiusaamista on ollut aina, ja aina löytyy sen uhreiksi joutuvia. Joku on arka ja ujo, toisella on perhe hajonnut. On todella monia tapoja kiusata ja aiheuttaa toiselle pahaa mieltä. Kiusaaminen määritellään toistuvaksi pahan mielen aiheuttamiseksi toiselle.

Kiusaamiseen myös liittyvät aina valtasuhteet. Ilmiö on kuitenkin varsin monimutkainen: myös kiusaaja voi olla kiusattu.

KM **Laura Repo** on julkaissut kirjan *Pienet lapset ja kiusaamisen ehkäisy* (PS-kustannus, 2013). Laura Repo tähdentää, että lapsi ei kiusaa luonnostaan, vaan kiusaaminen on opittua. Kiusaamista on kaikkialla, missä lapset ovat ryhmässä. Siksi päiväkotit on hyvä paikka yhdessä ehkäistä kiusaamista.

On tärkeää, että jokaisessa päiväkodissa tavoitellaan hyväksyvää ilmapiiriä. Lapsella on oikeus turvalliseen kasvuun. Kiusaaminen on yleistä päiväkodeissa ja pihapiireissä. Aikuisten tehtävänä on pitää huoli siitä, että ketään ei kiusata päivähoitossakaan.

On outoa, että kiusaamisesta ei ole juuri puhuttu alan kirjallisuudessa. Kyllä kannattaisi, sillä kiusaaminen voi aiheuttaa paljon surua niin lapsille kuin aikuisillekin. Harvinaista ei ole sekään, että aikuinen voi ottaa lapsen tai nuoren kiusatavakseen. Kuitenkin koko ajan on päästy eteenpäin. Jokainen ymmärtää, miten kiusaaminen sattuu.

Koululaiset ovat juuri aloittaneet koulunsa. Tätä ennen ensimmäisen luokan aloittaneet kävivät kirkossa vanhempiensa ja muiden läheistensä kanssa. Tavalla on Tampereella pitkät perinteet. Toivottavasti myös autoilijat ja pyöräilijät muistavat, mikä vuodenaika nyt on.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Hannu Jukola

Matti Hannulan muistolle 14.6.1943–4.6.2013

Minua ja **Matti Hannulaa** yhdistää pitkä, yli 20 vuoden, työtoveruus Tampereen seurakuntien kanttorin virassa, Matti Tuomiokirkon urkurina ja minä Viinikan, myöhemmin Härmälän seurakunnan kanttorina.

Muuttaessani Tampereelle sain Matilta puhelun, jossa hän toivotti minut tervetulleeksi muitten kanttoreitten joukkoon. Se tuntui mukavalta, ja yhteydenotto oli arvokas.

Matti oli iloinen ja hauska jutunkertoja sekä avulias työtoveri. Kun hän tarvitsi sijaista, hän sanoi: ”Minä sitten maksan sen takaisin!” Hän oli valmis tekemään useitakin tilaisuuksia kiitokseksi tai hän ilmensi kotiovelle iso juustopaketti kädessään. Monet jäivät kaipaamaan Matin hyvän joulun toivotuksia tai syntymäpäivätervehdyksiä laulaen puhelimessa. Hän osasi myötäelää niin iloissa kuin suruissakin.

Matti oli taitava urkuri, mutta myös laulajana tunnettu. Niinpä hän konserteissa saattoi sekä soittaa että laulaa, ja silloin häntä useimmiten säesti oma vaimo **Marjatta**. Omat urut omakotitalon alakerrassa olivat tarpeelliset, vaikkakin Matti oli ahkera yösoittelija urkuparvellaan. Kerran oli hänen tietämättään hälytys mennyt päälle, ja poliisi ilmestyi varovasti hiipien urkujen ääreen. Itse maestrohan siellä oli lempipuuhaansa kaikessa rauhassa soittelemassa, eikä murtovarkaasta ollut tietoaakaan. Poliisiputkaan hän kyllä pääsi omasta toivomuksestaan täyttäessään 60 vuotta, mutta vapautui aamulla ja nautti poliisietien kanssa kahvit päätteeksi. Huumori kukoisti monessa asiassa.

Matti suunnitteli jokavuotiset kesä-, syys- ja talvikonserttisarjat Tuomiokirkkoon koko virkauransa ajan aina tämän vuoden kevääseen asti. Hänen omaan vakituiseen ohjelmansa kuuluivat suurimpien juhlapyhien ja kesäkonserttisarjan viimeinen urkukonsertti. Bachin kauneimmat urkukappaleet saivat yleisön liikkeelle aina uudestaan. Widorin upea *Toccata* raikui monessa juhlamessussa päätössoittona ja sitä osattiin odottaa.

Ulkomaiset ja kotimaiset urkutaiteilijat tulivat mielellään soittamaan Tuomiokirkon kaksilla loistouruilla, joista Matti piti hyvää huolta asuen usein urkupillien seassa niitä virittämässä. Hän oli työelleen omistautunut muusikko, monien huippusolistien taitava säestäjä.

Ollessani talvikanttorina Gran Canarialla pistäytyi Matti luonamme kolmena talvena viikon ajan konsertoiden Las Palmasissa ja Playa del Inglesissä. Hän osallistui myös jumalanpalveluksien musiikin toteuttamiseen.

Matti piti tarkasti huolen siitä, ettei Tuomiokirkossa esitetty sinne

sopimatonta musiikkia. Hänelle oli tärkeää, että kirkko säilyisi kirkkona, eikä siellä esitettäisi musiikkia, joka tuo mieleen kapakan.

Johann Sebastian Bach oli Matille SUURI säveltäjä. Eläkkeen alkaessa meidän oli tarkoitus tehdä yhteinen matka Leipzigiin. Matti halusi syntymäpäivänään 14.6. viedä Bachin haudalle kukkia kiitokseksi sävellyksistä, joista hän oli suunnattomasti nauttinut ja soittanut uransa aikana valtaisan määrän.

Olimme lauantaina 1.6. Matin luona katsomassa kuusituntista dokumenttifilmiä Bachista ennen matkaamme. Matti tuli ulko-ovelle vastaan ja sanoi: ”Kummallista, tänään on lauantai eikä yhtään vihkimistä!” Hetken sitä jo ehdin ihmetellä, kunnes tajusin, että Matin ansaittu eläke oli alkanut! Kaikki matkasuunnitelmat ja varaukset olivat valmiina, mutta toisin kävi; Matti ja Marjatta eivät päässeet mukaan.

Uutinen Matin kuolemasta oli raskas ja suuri järkytys meille kaikille, ennen kaikkea Marjatta-vaimolle, **Ullalle** ja **Soilelle** perheineen, ystäville ja työtovereille. Äkillisesti jätit suuren aukon Tampereen musiikkielämään.

Kiitos työtoveruudesta ja ystävyydestä.

Maija-Leena Anttila

Matti Hannulan kollega ja ystävä

Paavo Kortekangas uudisti kirkon toimintaa

Emerituspiispa **Paavo Kortekangas** kuoli Pirkanmaan hoitokodissa Tampereella 21. heinäkuuta. Hän oli kuollessaan 82-vuotias. Kortekangas oli syntynyt Lapinlahdella 4.11.1930.

Kortekangas toimi vuosina 1975–1981 Kuopion ja vuosina 1981–1996 Tampereen hiippakunnan piispana.

– Ihmisläheinen piispa loi yhteyksiä laajasti tamperelaisiin, niin kirkon yhteistyökumppaneihin kuin tavallisiin ihmisiinkin, sanoo tuomiorovasti **Olli Hallikainen** Tampereen seurakunnista.

Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Repo** sanoo, että Paa-

vo Kortekankaassa yhdistyivät ainutlaatuisella tavalla seurakuntien hengellinen kaitsija, kirkon tehtävän uudistaja sekä kansainvälisten suhteiden hoitaja, joka kannusti seurakuntia omaksumaan uusia toimintatapoja.

Paavo Kortekangas valmistui filosofian kandidaatiksi vuonna 1956 ja teologian tohtoriksi 1965. Hän toimi Kirkon tutkimuslaitoksen ensimmäisenä johtajana vuosina 1969–1970. Hän toimi myös Helsingin yliopiston nykyajan kirkkohistorian ja kirkkososiologian professorina vuosina 1970–1975.

Elisa af Hällström

Jukka Kuusisto

Sanottua

➤ Kirkkoon mahtuu erilaisia näkemyksiä. Kristillisyyttä ei ole oikeassa olemista, vaan luottamusta Jumalan rakkauteen.

Piispa **Irja Askola** Helsingin Sanomat 28.7.

➤ Mietin, että millään mitä ihminen tekeekin, ei ole väliä, ellei sillä ole siunausta. Sitä pyydän itselle-

kin koko ajan. Se on se juttu, mikä vie eteenpäin.

Muusikko **Jonne Aaron** Sana 18.7.

➤ Minulla on kristillinen arvo-perusta. Tässä työssä on ollut iso vahvuus, että on selkeät arvot, joihin tukeutua. Olen politiikassa niin kauan kun pystyn seisomaan pää-

tösteni takana. Jos olen valintatilanteessa, jossa vaakakupissa ovat arvoni ja valitsen arvot.

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** Anna 1.8.

Lisää sanottuja verkkosivuilla: www.tampereenkirkkosanomat.fi

Terttu Kiviniemi ja Terttu Kakko sekä muut töppösmummit saivat yllätettyä ahkeroinnillaan Hämeen Kansanlähetyksen lähetysstiiteeri Paula Jääskön: 108 vauvanuttua lähetettiin kohti Etiopiaa.

Neuloosi saa puikot viuhumaan turvallisen synnytyksen hyväksi

Neuloosia, eli leikillisesti pakonomaista neulomisen tarvetta, potevat Messukylän seurakunnan Töppösmummit käyttivät taitonsa hyvään. 108 kevään aikana neulottua värikästä vauvanuttua lähtivät matkaan kohti Etiopian synnytysairaaloita.

Etiopiassa työskentelevän diakonissa **Pirkko Tuppuraisen** kehittämä tapa auttaa on saanut mallinsa äitiyspakkauksesta.

Etiopiassa vain kahdeksan prosenttia äideistä synnyttää sairaaloissa. Suurin osa lapsista syntyy ilman ammattitaitoisen henkilökunnan apua, epähygieenisissä oloissa alkeellisissa majoissa, kertoo Hämeen Ev.lut. Kansanlähetyksen lähetysstiiteeri **Paula Jääskö**.

Vauvoja varten ei hankita etukäteen vaatteita, ja heillä onkin viluiset oltavat, sillä päivisin helteisessä maassa lämpötila laskee öisin jopa nollan tienoille.

Näihin kahteen ongelmaan lähetystyöntekijä Pirkko Tuppurainen keksi idean. Aikoinaan suomalaisia houkuteltiin neuvoloihin äitiyspakkauksilla. Nyt sairaalaan saapuvat etiopialaisäidit saavat lahjaksi lämpöisen nutun, joka sopii lapselle kaksivuotiaaksi asti.

– Vaikka matka sairaalaan on useille kallis ja vaikea, nuttu on kiehtova apu, joka houkuttelee äitejä turvallisempaan synnytykseen sairaalaan, Jääskö kertoo.

Sana nutuista kiirii ja kannustaa

Sana lahjaksi saatavista nutuista kiertää ja kannustaa sairaaloihin Etiopiassa ja nykyään muissakin maissa, kuten Nepalissa ja Afganistanissa. Ne innostavat myös vapaaehtoisia tekijöitä Suomen lisäksi jo muun muassa Sveitsissä ja Kanadassa, kun nutun teko-ohjeet on käännetty eri kielille.

Messukylän seurakunnan Töppösmummit ovat yksittäisten kutojen ja neulojen ohella toistaiseksi ainoa tamperelaisryhmä, joka on osallistunut nuttutalkoihin. Nämä kädentaiturit kokoontuvat Linnainmaan seurakuntakeskuksessa joka toinen torstai.

– Meillä on täällä todella hyvä ja asialleen omistautunut vetäjä. Hän on niin myönteinen ja osaa muotoilla asiat kauniisti. Liian kireä virkkuutyö muuttuu hänen sanoiltaan käsialan eroiksi, **Liisa Kärkäinen** ja **Liisa Syvinki** kiittelevät huoneen toisella puolella kahvipöydän äärellä hääräävää **Ritva Fabrinia**.

Töppösmummojen ryhmä syntyi Linnainmaan seurakuntakeskuksessa kokoontuvan Diakonia- ja lähetyspiirin sisarukseksi viitisen vuotta sitten.

Ryhmät järjestävät myyjäisiä muun muassa joulun aikaan, ja niiden tuotto menee Suomen Lähetysseuran kautta kummikohtaiden hyväksi Nepaliin ja Thaimaahan. Kestohitti myyjäisissä ovat vuodesta toiseen töppösmummojen kutomat villasukat.

Kansanlähetyksen nuttuprojekti jatkuu vielä ainakin vuoden 2014 loppuun. Internetissä osoitteessa www.nuttu.info on nähtävillä ohje tuon yllättävän helpon nutun tekemiseen sekä tiedot siitä, minne valmiin luomuksen voi toimittaa.

Mikäli hyvät teot nuttuilun tai muiden käsitöiden merkeissä kiinnostavat, mutta kaipaat myös lämmihenkiä seuraa puuhan lomaan, kannattaa suunnata Linnainmaalle. Parillisten viikkojen torstaina kello 14 kokoontuvat Töppösmummit aloittavat syksyn toimintansa 23. päivä elokuuta.

Seurakuntakeskuksessa osoitteessa Korpinkodinkatu 2 on tilaa myös töppösvaareille.

Mari Tiensuu

Kesäkerhoista tuli kiitosta

Perheleirit, isovanhempien ja lastenlasten leirit sekä kummileirit olivat totuttuun tapaan suosittua Tampereen seurakuntien kesäohjelmaa. Nuorisotyön järjestämälle kouluikäisten leireille osallistui noin 850 kouluikäistä, perheleireille noin 315 ja retkille 220 henkilöä.

Kukkolan leirikeskus ei ollut enää tänä kesänä seurakuntakäytössä, mutta leirit saatiin mahtumaan muihin leiripaikkoihin. Uutuutena leireiltiin myös Alastarolla Kanniston kotieläintilalla.

Kymppileirillä oli parisataa lasta.

Yhteistyö toimi

Kesäkerhoja järjestettiin kesäkuussa kuudessa paikassa ympäri Tamperetta, ja jokaisessa kävi 30–60 lasta. Atalan koulun tiloihin saa-

Arttu Tarsan ja Aatu Siitosen 10-leirivirnistys. Lisää Kymppileirikuvia: <http://viestinta.tampereenseurakunnat.fi/galleria/kymppileiri2013>

tiin järjestymään kerho yhteistyössä koulun vanhempainyhdistyksen kanssa.

Kesäkerhojen ohjelmasta ja ohjaajista on saatu paljon kiitosta, ja kerhot on koettu tarpeellisiksi.

Suuren kysynnän vuoksi tänä vuonna järjestettiin kahden sijaan kolme liikuntarippikoulua.

Nuorisotyön kesäleirit on mah-

dollista järjestää vain reippaiden ja ahkerien kesätyöntekijöiden, isosten, apuopettajien, isäntien ja emäntien avulla. Seurakunnat palkkasivat vakituisten työntekijöidensä lisäksi jälleen yhteensä noin 40 kesätyöntekijää ja kesäteologia.

Hanna Koivumäki

Mari Tiensuu

Hannu Jukola

Partiolaiset leireilivät leffatunnelmissa

Monen partiolaisen kesän huipputapaus oli Ilves 13 -leiri Hämeenlinnan Evolla heinä-elokuun vaihteessa. Hämäläispartiolaisten elokuvateemaisen piirileirin pääluku oli parhaimmillaan yli 4000.

Leiriviikon aikana kurkistettiin leffamaailman kullisien

taakse muun muassa erikoisteosteita rakennellen ja maskeerausta harjoitellen.

Mukana oli myös noin tuhat tamperelaispartiolaista, kuvassa Tampereen Eräpoikien ja Tammeron väkeä leirin avajaisissa eli kutsuvierasensi-illassa.

Muutto etenee Näsilinnankadulla

Tampereen seurakuntien keskusrekisteri ja hautauspalvelut palaavat tilapäisistä tiloista Seurakuntien talon Näsin salista alaker-taan ensi maanantaina 19. elokuuta. Muuton vuoksi nämä palvelut ovat suljettuina perjantaina 16.8.

Nuorisotyö on toiminut tilapäisesti Pienteollisuustalossa Yliopistonkadulla. Nuorisotyö ja materiaalipalvelu muuttavat Näsilinnankadulle syyskuun loppuun mennessä.

Alakertaan siirtyy myös Suurella Sydämellä -toiminnan vastaanotto. Tasku on elokuun suljettu muuton vuoksi.

Muuttoon ryhdyttiin, kun Käyttälänkadun kiinteistössä ha-vaittiin sisäilmaongelmia. Musiikkikasvatukselle opetuspaikkoja on Seurakuntien talon lisäksi löytynyt nuorisotyön Musiikkistudiolta ja Svenska Hemmet'in tiloista.

Herätys!

Mitä liikuttavaa löytyy nuorisotyön historiasta?

Teologian tohtori Mikko Malkavaaran tuore teos valottaa myös kirkon nuorisotyön kehitystä. Millainen urakka historian kokoaminen oli?

– Hauska mutta työteliäs. Valtavien asiakirja-aineistojen selaaminen ja niiden lomasta punaisen langan etsiminen oli todellista urakointia.

Mikä oli hauskinta, mikä vaikeinta?

– Pidin eniten tutustumisesta varhaiseen nuorisotyöhön 1920- ja 1930 -luvuilla. Tunteenomaista oli seurata nuorisotyön kehkeytymistä 1950-luvulla, jolloin keskeisiin toimijoihin lukeutuivat isäni **Erkki Malkavaara**, kummisetäni **Eero Veneskoski** ja monet muut tutut. Vaikeinta oli yrittää suoriutua kohtuullisessa ajassa valtaisasta tehtävästä.

Mitä uutta löysit?

– Väliällä on haluttu voittaa nuoria Kristukselle pois maailmasta. Toinen motivaatio on ollut nuorten kokoaminen tervehentseen yhdessäoloon, kolmas nuorten tukeminen kasvussa ja neljäs kirkon rooli yhteistyökumppanina.

– Talvisodan aikana Isosaaren leirikeskuksen tupa- ja saunarakennus annettiin tamperelaisen lastenkodin evakuoimispaikaksi. Talonmiehiksi ja talon lämmittäjiksi asettuivat varttuneet kerhopoijat.

Miten nuorisotyö on muuttunut vuosien varrella?

– Uusi musiikki käynnisti murroksen 1960-luvun lopulta alkaen, kun taas Internet ja sosiaalinen media ovat tuoneet muutoksia meidän vuosinamme. Ytimeltään nuorisotyö on pysynyt paljon samana.

Asta Kettunen

Lue lisää: www.tampereenkirkkosanommat.fi

Tuomas Koskialho

Mikko Malkavaara kokosi kirjan *Nuori Tampere – Seurakuntien nuorisotyö Tampereella 1930–2010*.

Pastorille lahjaksi hippiäisiä

Saari oli täynnä niitä pieniä hiiriä, hippiäisiä, ja me kerättiin niitä kenkälaatikkoon. Kun toinen opettaja, **Eeva Lepäpää**, saapui, me annettiin se laatikko tervetuliaislahjaksi. Sehän kirkaisi, ja laatikko lensi, muistelee **Ilkka Lillia** vuoden 1953 rippikoulua kädet viuhuen.

Joukko 60 vuotta sitten Isosaaressa rippikoulua käyneitä vieraili Aitolahden seurakunnan järjestämällä riparilla muistojaan verratamassa. Saari näytti erilaiselta. Ei silloin ennen ollut penkkejä rinteessä, eikä monia rakennuksiaan.

– Täysin outo paikka, katselee **Pekka Wirta** maisemia.

Kioski-rakennus sentään näytti olevan entisellä paikallaan.

– Se oli parasta, että nukuttiin teltoissa ja syötiin kaikki ateriat keittokatoksessa. Ja kuutamoinnilla käytiin, **Eeva Heino** (o.s. Mattila) ja **Tuula Kankkunen** (ent. Salmijärvi) innostuvat.

– Iltanuotio oli kalliolla. Vähän me jännitettiin ”Vennarin” kuulus-telua, mutta se oli kai aika helppo.

Vaarallisia harrastuksia

Jyrkältä rantakalliolta laskettiin mäkeä vesikelkalla.

– **Pertti Kettusen** kanssa laskettiin. Pertti kysyi, että pystytkö laskemaan seisten. Sitten se sanoi, että ette uskalla laskea selkä toiseen suuntaan. Siitä sitä laskettiin kalliota pitkin järveen, Lillia naureskelee.

Oli muitakin tapauksia, joissa olisi voinut käydä huonosti:

– Ajattelemattomuuttamme otimme veneen ja soudimme ympäri saaren, kertoo Kankkunen.

Pappi ei ollut mielissään; hänellä taisi olla kiire morsiantaan tapaamaan.

Kankkunen tunnustaa, ettei hän ymmärtänyt kaikkea, mitä saarella silloin opetettiin, mutta mukavaa oli. Samaa sanoo **Sepo Mäki**.

– Aika rentoa meininkiä silloin oli. Leirille lähdin noin vain, mutta sen jälkeen suhtauduin uskon asioihin ainakin ajatuksella. Siellä pu-

huttiin muustakin kuin uskonnosta, se oli siihen aikaan uutta ja ihmeellistä.

Islamista hän muistaa kuulleen rippikoulussa ensimmäistä kertaa.

Kankkunen oli vastustanut leirille menemistä, koska oli mennyt vuotta nuorempaan kouluun, ja joutui siksi ikäistensä seurassa ihan outoon porukkaan.

– Tommonenkin sinne tulee, hän oli tuijotellut Seppo Mäkeä.

– Mutta kyllä me sen kanssa siten hyvin viihdyttiin.

Lillian mieleen on jäänyt, että satoi koko ajan, Wirta taas muistaa anjoviskeiton.

– Perunateatteriin ja tiskamaan komennettiin, ja omat ruokailuvälineet oli, **Veikko Vanne** huomauttaa nyky-leiriläisille puhuessaan.

– Veneskoski ei nukkunut öitä, kun pelkäsi, että jotain tapahtuu.

– Se oli kunnan leirielämää, Heino kuittaa.

Kaikkiaan leiriläisiä oli silloin 19. Nyt heitä on tällä leirillä yli 40, monesta koulusta ja eri seurakunnista. Nuorisotyönohjaaja **Tuomas Perkiö** kehuu joukkoa loistoporukaksi: aktiiviseksi, hyväkäytöksiseksi ja mukavaksi.

Asta Kettunen

Manchesteriin ja Tampereen nuoret Georgia, Elviira, Alicia, Beth, Mari, Henry, Jack ja Saana tulivat mainiosti toimeen leirillä Pättinniemessä.

Mauri Aalto, Veikko Vanne, Pekka Wirta, Seppo Mäki, Eeva Heino, Tuula Kankkunen ja Ilkka Lillia kertoivat diakoniatyöntekijä Merja Lehtiselle ja pastori Mauri Niemiselle, miltä Isosaaressa näytti 60 vuotta sitten.

Ripari Englannissa oli vuoden kohokohta

Tampereen seurakunnissa on ollut mahdollisuus englanninkieliseen rippileiriin kahtena vuonna. **Arttu Siukola** päätti ystävän kannustamana osallistua Manchesterin hiippakunnassa pidettävälle kansainväliselle rippileirille.

– Minäkin suosittelen nyt leiriä muille. Leirillä oli aivan mahtavaa. En olisi koskaan osannut kuvitella, että siellä on niin hauskaa, Arttu Siukola kehuu.

– Tapasin mahtavaa porukkaa. Isokset olivat mahtavia ja oppitunnitkin olivat tosi kiinnostavia, hän tarkentaa.

Myös Yorkshiren nummet tekivät vaikutuksen.

– Vihreää niittyä, mahtavat maisemat, lampaita, Siukola listaa.

15-vuotias Siukola käy yläastetta Tampereen kansainvälisessä koulussa, jossa opetus tapahtuu eng-

lannin kielellä. Leirillä oppitunnit pidettiin suomeksi.

Ripari sujui Siukolan mielestä hyvin ja raskasta oli vain joillakin oppitunneilla.

– Käsittelimme tunteellisesti raskaita asioita, puhuimme esimerkiksi rakkaiden menetyksistä. Porukoilla tuli kyyneleitä silmiin, hän kuvailee.

– Surku hyvästellä kaikki. Koskimme Facebookissa ryhmän, niin sitä kautta saa kontaktin kaikkiin, Siukola miettii.

Yhteistyö ystävyshiippakuntien välillä on hyvässä vauhdissa. Heinä-elokuussa ryhmä manchesterilaisia nuoria leireili tampere-laisten nuorten kanssa Pättinniemessä.

Elisa af Hällström

”Veneskoski pisti pystyyn melkoisen pullataikinan”

Pojat ja tytöt samalla leirillä. Se oli pastori **Eero ”Vennari” Veneskosken** mullistava ajatus vuonna 1953. Idea kohtasi vastus-

tusta, mutta siitä sai alkunsa rippikoululeirien tie Isosaaressa.

Sattuipa muuan työtön nuorisoohjaaja nimeltään **Pentti Laasonen** tunnustamaan työn tarpeen

sa Tampereella käydessään ja pääsemään seurakuntien hommiin. Sitä kautta hän päätyi Kalevan seurakuntaan ja tuona vuonna rippikoulun ”repsikaksi”, apuopettajaksi.

Veneskoski oli joutunut kiertelemään kouluilla ja mainostamaan ajatustaan leiristä. Pyynikin seurakunnan annettua vapaat kädet leiri myös toteutui.

Vennari oli siinäkin mielessä edellä kulkija, että hän antoi nuorisohajaajankin pitää tunteja, Opetusvastuu jäi kuitenkin pastorille.

– Mulla ei ollut mitään välineitä, mutta sain Veneskoskelta *Jumalan vainiot* -kirjan, Laasonen kertoo.

– Opetin seurakuntatietoutta ja elämäntietoa ja -taitoa. Sain ohjeeksi, että anna nuorten kysyä ja vastaa niihin kysymyksiin.

Nuoret uskalsivat kysyä minulta, ja mulla oli varaa sanoa, että palaan asiaan. Meillä syntyi paljon keskustelua.

Papin edessä nuorilla oli vaikeampaa:

– Kun nuori kysyi hankalan asian, nuori pappi vastasi niin moni-

mutkaisesti, ettei lopulta itsekään ymmärtänyt vastausta.

Kivilevyn kanssa kuraan istumaan

Kaksi viikkoa kestäneen rippikoulun aikana ruokaa keitti kaksi seurakuntanuorta. Majoitus tapahtui puolijoukkueteloissa ja astiat pestiin Paarlahdessa.

– Työtä tehtiin paljon, ja sitä komennettiin rippikoululaiset tekemään. Kannettiin kiviä, ei ollut penkkejä ja oli ”kiva” istahtaa kivilevyn kanssa kuraan, Laasonen naurahtaa.

Hiljaisuuden valvonta oli saaressa helppoa. Oli kilpailua, retkeä ja kisaa, ja iltanuotiot olivat hyvin tärkeitä.

Jokainen leiri päättyi kuulusteluun. Laasonen otti rennosti:

– Ei elämässä ja seurakunnissa tarvita pelkästään Sanan julistajia ja kirjaviisautta, tarvitaan myös käytännön työn tekijöitä.

Nuorisoherätyksen aikana leireistä tuli käännytyspaikkoja. Ny-

”Nuoret oli aika paljon kiltimpiä silloin”

Pentti Laasonen
1950-luvusta

kyään niillä saa kysyä kaikenlaista, kertovat **Peetu Palonen**, **Noora Mäkinen** ja **Helmi Mäkinen**.

Millainen heidän mielestään on hyvä leirioppe?

– Sellainen, joka ei pomottele.
– Pitää pystyä heittäytymään.
– Mutta kuria ja pitkä pinna pitää olla.

Aikoinaan se oli helppoa, arvelee Laasonen.

– On tää aikamoinen pullataikina, minkä Veneskoski pani alulle.

Asta Kettunen

Lisää Pentti Laasonen ja nuorten mietteitä osoitteessa www.tampereenkirkkosanommat.fi

Seurakuntien lippulaiva on yhä voimissaan. Tampereen ensimmäisillä rippikoululeireillä opettanut Pentti Laasonen muistaa hyvin, millaista niillä oli 1950-luvulla. Taustalla jammailee tämänkesäinen apuopettaja Henry Knuuttila.

Asia Ketunen

Metsä on Jumalan syli

Kesä on lopuillaan, ja mökeiltä palataan kaupunkiin. Monille arjen alkaminen tarkoittaa myös paluuta ruutujen ääreen niin töissä kuin vapaa-ajallakin. Lapsetkin pelaavat enemmän kännykällä ja uppoutuvat nettiin. Leikit pihalla jäävät vähemmälle. Muutos tuntuu pahalta. Ymmärrän ahdistustani paremmin, kun olen lukenut kirjan *Metsän teologia* (Kirjapaja, 2013). Sen on kirjoittanut pappi ja teologian tohtori **Pauliina Kainulainen**.

Kainulaisen mukaan tarvitsemme luonnon läheisyyttä. Kun sienestää metsässä tai pysähtyy lenkipolulla ihailemaan järvenselkää, voi jopa kohdata Jumalan. Luonto on Luojan läsnäolon paikka ja siksi myös pyhä. Tämä vanha viisaus on aikojen kuluessa sivuutettu kulttuurissamme. Muinoin luonnon uskottiin olevan täynnä erilaisia henkiä, ja kristinuskon myötä nuo uskomukset hävisivät. On kuitenkin oikein uskoa, että luonnossa on läsnä Jumalan Henki, joka tekee eläväksi ja parantaa.

Osa yhteiskuntamme pahoinvoinnista johtuu siitä, että olemme vieraantuneet luonnosta, väittää Kainulainen. Suomalaisen sielu on haavoilla; kärsimme masenuksesta, stressistä, uupumuksesta. Luonnon keskellä meidän olisi mahdollista kokea Jumalan armoa

kokonaisvaltaisesti, saada ruumiin, hengen ja sielun hoitoa.

Jotta löytäisimme keinot muutokseen, on tärkeää ymmärtää, miksi olemme vieraantuneet luonnosta ja mistä luonnon tuhoituminen johtuu. Tätä ymmärrystä Kainulainen kutsuu *synty tiedoksi*. Vieraantuminen luonnosta on päässyt etenemään monien eri aatteiden ja asenteiden vuoksi. Myös kristinuskoa on syytä kritisoida: siinä on korostettu ihmisen erityistä asemaa. Muu luomakunta on alistettu palvelemaan ihmisen tarpeita. Luterilaisuuskin on kehittynyt järkeä ylikorostavaan suuntaan. Luther itse opetti, että Jumala on läsnä pienimmässä puun lehdessäkin.

Viime vuosikymmenien aikana luontosuhdettamme ovat näivetäneet monet muutokset: kaupungistuminen, teknologisoituminen, globalisaatio ja virtuaalimaailmihin vaeltelu. Tätä kaikkea Kainulainen kutsuu *mielenkolonisaatioksi*. Joku vieras on vallannut mieleemme niin vaivihkaa, että emme edes tunnista valloittajaa tai huomaa, mitä olemme menettäneet.

Kainulainen pohtii, miten voisimme taas *metsittyä uudelleen*. Hän etsii tietä tasapainoon nivoen yhteen kristillistä uskoa ja ekologista filosofiaa. Hänen mukaansa parasta, mitä voimme nyt tehdä,

on pysähtyä, odottaa ja kuunnella metsän puhetta.

Metsän hiljainen puhe on lähellä ruumiin kieltä ja pystyy ilmaismaan todellisuutta, jossa tämän- ja tuonpuoleinen ovat yhtä. Metsässä ihminen voi kasvaa pienemmäksi, vapautua yksilöllisyyden vaatimuksesta ja tietoisuuden taakasta. *Metsän tietoa* on se viisaus, jota on vaikea ilmaista sanoin. Se on ymmärrystä siitä, mitä on merkityksellinen elämä. Se on tajua siitä, mitä rajoja meidän tulee kunnioittaa, jotta elämä säilyisi maapallolla.

Metsässä on mahdollista myös nähdä ja ymmärtää elämän kierrokulku. Kuolemakin kuuluu elämään. Ajallinen elämä saa hehkunsa juuri kuoleman taustaa vasten. Kuolema ei kuitenkaan ole loppu. Kristuksen pelastava työ koskee koko luomakuntaa, ja kerran Jumala luo uudet taivaat ja maan. Epätoivoon ei siis ole syytä, mutta Kainulainen rohkaisee muutokseen: Elämäntavan yksinkertaistaminen avaa tilaa Jumalan ja lähimmäisten kohtaamiselle.

Kirjoittaja vaihtui

Oivalluksia uskosta -osan tekstien kirjoittajan Laura Tuhkanen-Jukkolan esittely on Kirkkosanomien verkkosivuilla www.tampereenkirkkosanommat.fi.

Tulevat pyhät

18.8. Jeesus, parantajamme

Maapallomme sairastaa. Lukemattomat ihmiset kärsivät kuivuudesta ja myrskyistä. Jeesus, voitko parantaa tämän maailman, maan ja ilman, ilmastonkin? Kuuron paransit koskettamalla, sanoit vain:

”Effata – Aukene!”. (Mark. 7: 31–37)

Kosketa maailmaasi, Jeesus, kosketa meitä. Avaa korvamme kuulemaan Henkesi hiljaista puhetta. Opetä meitä viipymään luonnossa ja ottamaan vastaan hoitoasi.

Paranna asenteemme, opeta meitä kunnioittamaan luomakuntaa, pitämään sitä pyhänä. Auta meitä luopumaan elämäntavasta, joka kuluttaa luonnonvaroja ja itseämmekin. Kiitos kaikista lahjoistasi.

25.8. Lähimmäinen

Jeesus joutui lainopettajan tentattavaksi (Luuk. 10: 25–37).

Opettaja tiesi, että Mooseksen lain mukaan ihmisen tulee rakastaa lähimmäistä niin kuin itseään. Hän halusi kuitenkin vielä varmistaa, keitä hänen täytyy pitää lähimmäisinään. Vastaukseksi Jeesus kertoi tarinan laupiaasta samarialaisesta. Samarialainen kuului vieraaseen, halveksittuun kansaan. Mutta hän oli ainut, joka pysähtyi auttamaan ryöstettyä ja pahoinpideltyä juutalaista. Lainopettajalle Jeesus sanoi: Mene ja tee sinä samoin.

Lähimmäisiä ei siis pidä ryhtyä valikoimaan. Huomio täytyy kiinnittää omaan toimintaan: On itse oltava lähimmäinen sille ihmiselle, joka apua tarvitsee. Lähimmäisyys on läheisyyttä. Toista voi hoitaa vain lähelle menemällä. Virtuaalisesti se ei onnistu.

Helmi

– Mitä minun pitäisi tuoda, kun astun Herran eteen,

kumarrun korkeimman Jumalan edessä?

– Sinulle, ihminen, on ilmoitettu, mikä on hyvää.

Vain tätä Herra sinulta odottaa: tee sitä, mikä on

oikein, osoita rakkautta ja hyvyyttä ja vaella valvoen,

Jumalaasi kuunnellen.

Miika 6: 6–8

Mestarin matkassa

Asstelen avaraa aapaa, pitkin pitkospuita patikoin.

Soiden samooja, kurujen kulki-ja. – Rimpi, riekon räkätys, Vaaran viertä vaellan. – Kuukelikin kuiskaa : ”heitä tänne taakas.”

Kapuan korkealle. – Taivallan tuulten tanssiessa.

Tunturien tallajat, tervehin teitä tervastulilla.

Tuolla taaempana, taivaanrannassa tunturien takana Teno.

Rakkarinteessä resuan, alas astelen, pitkin pitkospuita patikoin.

Vaaroja vaivalla vaellan, pitkäkin päivä päättyy.

Väsyessä, vielä verkkaan vaakan vaellan.

Tulee taaskin tasamaata, tallustella tiheikössä: taidan tiirailla tikkan töitä.

Tölistellä, toimetonna – toime-tonna tuumailla.

Kuruja kurja kuljen, pitkin pitkospuita patikoin, astellessa avaraa aapaa.

Kankahalla kuusikossa ketunleipä. Kaakkurikin kaislikossa.

Kallion kolossa kanerva. Kauempana kulleron kukka.

Matka mainen, melu moinen, monimieli masentuu.

Kaunis kesä, suloinen syksy, rientäen ruska roihuu.

Miksi murheen multia murehit? Mestarimme meitä maksoi!

Ristin riemu raikukoon, rukihi-nen runsas ruoka.

Elon eines ehtymätön, enentyk-öön eloksemme!

Hiljaisuus, tuulten tuiverrus, kiireettömyys. Lähes kaikki on eri-laista kuin etelän hälyssä.

Jumala puhuu luonnossa, mie-li rauhoittuu. Luonnossa liikkuminen on parasta terapiaa. Löytyy uusi sisäinen viritys.

Rukoillaan.

Jonakin päivänä tosissaan, voi kysymys herätä kolkuttamaan. Mitä varten, mikä on määränpää, mitä kaikesta touhusta jäljelle jää? Se on autuas, joka saa vastauksen.

Kyllä Jumala tietää tarkoituk-sen. Tämä vastaus mielessäni, nyt seison Jumala edessäsi.

Sinä tarkoittit minut johonkin, kunpa juuri siihen kasvaisin. Hyväilyksi tai huudoksi miksi vain, paikassa jonka sinulta sain. Aamen.

Juhani Manninen

Juhani Manninen

Ota onkeesi

Kiusaaminen on tapetilla

Koulujen alettua puhe kiusaamisesta nousee esiin – onneksi. Vain alle viidesosa koulun tiedossa olleista kiusaamistapauksista saadaan loppumaan. Kiusaaminen alkaa usein uudelleen, on huomattu Vaasan yliopiston tutkimuksessa *Pelastakaa koulukiusattu!* (KAKS, 2012). Hanketta on vetänyt tutkija-tohtori Niina Mäntylä.

Laura Revon kirja *Pienet lapset ja kiusaamisen ehkäisy* (PS-kustannus, 2013) perustuu ajatukseen, ettei lapsi synny kiusaajaksi, vaan oppii

vääriä tapoja toimia. Kiusaajilta on toisaalta löydetty yhteyksiä antisosiaaliseen persoonallisuushäiriöön.

Voimakkaimmin aikuisena oireilevat he, jotka ovat olleet lapsena sekä uhrina että kiusaajina.

Kirja antaa käytännön vinkkejä kiusaamisen ehkäisemiseksi ennen kouluikää. Yleispätevää ohjetta ei kuitenkaan ole, vaan neuvot ovat tilannekohtaisia.

Teatterikesässä nähdyssä, **Veikko Nuutisen** kirjoittamassa *Myötätunnossa* pohditaan, missä vai-

heessa menee pieleen. Vanhemmat iloitsevat vauvastaan, josta voi kasvaa niin presidentti kuin laitapuolen kulkija, niin lämpöä säteilevä ystävää kuin väkivaltainen öykkärikin.

Väkivaltaa, pornoa ja hyväksikäyttöä paukuttavassa todellisuudessa eläville nuorille kaikki vyöryy suodattamatta kohti. Ihmiset kaipaavat lohtua, mutta eihän hahlin kaipuuta voi näyttää.

Ehkä myötäeläminen saisi aikaan myönteisen kierteen, niin kuin *Myötätunnossa* vihjataan. Näytelmässä tosin toisen symppaaminen jää ajatuksen asteelle, kun isä arvelee, että kiusaajat on kohdattava ja niistä selvittävä omin voimin.

Asta Kettunen

Seurakuntien monipuolinen kuorotoiminta aloittaa syyskauden. Lisätietoa eri kuoroista löydät osoitteesta www.tampereenseurakunnat.fi
Katso sinulle sopivin kuoro ja tule mukaan laulamaan!

Konserttitarjotin

Yökonsertti

Kalevan kirkko
ke 14.8. klo 22
Kalevi Kiviniemi, urut
Ohjelma 10 €

Kesäkonsertti

Teiskon kirkossa
pe 23.8. klo 19
Teiskon kirkko
Vokaaliyhtye Lumous ja näyttelijä Sanna Majanlahti
Ohjelma 5 €

Konsertti

pe 23.8. klo 19
Lielahden kirkko
Jukka Leppilampi

Liikuntarajoitteiset

Kuulokojeet

Ristirock 30 vuotta

la 24.8. klo 14 ja klo 20
Tullikamarin Pakkahuone
Konsertit erikseen 12 €, koko päivä 20 €
messu Tuomiokirkossa klo 18
Lisätietoja www.ristirock.net

Kivikirkko Soi 2013

la 24.8. kello 18
Messukylän vanha kirkko
Duo Martes – Nuorta taituruutta!
Saara Lehtinen, huilu
Francisco Vasquez, kitara
Konsertti yhteistyössä Tampereen Huiluklubi ry:n kanssa. Vapaa pääsy – ohjelma 5 € ovelta

Kesäkonsertti

su 25.8. klo 19
Aitolahden vanha kirkko
Kristjan Moisionik, laulu;
Pietari Korhonen, urut

TERAn Petri Lassila, Jesse Riikonen ja Antti Honkkila olivat vauhdissa kirkkopäivillä Kuopiossa toukokuussa.

Ristirockilla mahtava kattaus

Ristirock palaa juurilleen, kun tapahtuma järjestetään monien vuosien jälkeen taas Tullikamarin Pakkahuoneella. Kristillisestä musiikista päästään nauttimaan niin rockin, räpin kuin popin muodoissa.

Musiikkikattaus on vailla verta. Legendaarisen Pakkahuoneen lavan valtaavat lauantaina 24. elokuuta muun muassa TERA, Pastorit ja Like Torches.

Päiväkonsertti alkaa kello 14, ja avaus tapahtuu Serafiel:n indie/rockin -tyyliin. Aamupäivän musakattaukseen kuuluvat myös räppäivät Pastorit ja Like Torches. Puheesta vastaa musiikin monitaituri **Anton Laurila**.

Iltapäivän päättää gospeltaitori The Rain, jonka jälkeen yleisö ohjataan Tuomiokirkkoon messuun. Kello 18 alkavan messun liturgina toimii nuorisopastori **Pasi Hakkarainen**.

Pakkahuoneen ovet aukeavat jälleen kello 20. Elämyksiä ilta vuorossa tarjoavat energinen Saraste, R&B -vaikutteinen kanteletaituri **Ida Elina**, kokkolalainen rockbändi Great Wide North sekä melodinen Olli Helenius Band. Myös Manse-rock mestari TERA nousee lavalle.

Tilaisuus on kaikille avoin, ja juontajana toimii **Liisa Ruusukallio**.

Motivoivaa puuhaa

Nuorisomuusikko **Peter Joukainen** työskentelee nyt ensimmäistä kertaa Ristirockin vastaavana. Hän saa jatkaa jo 30. kertaa järjestettävän Ristirockin perinnettä.

– En ole koskaan aikaisemmin järjestänyt näin isoa tapahtumaa, joten kokonaisuus on sisältänyt paljon uuden opettelua, naurahtaa Joukainen.

Esiintymislavat eivät ole Joukaiselle itselleenkaan vieraita. Kaksi levyä julkaissut nuorisomuusikko suuntaakin innolla uusiin haasteisiin.

– Parasta Ristirockin järjestämisessä on ollut se, että saa olla tekemisissä monen eri alan ammattilaisen kanssa. On motivoivaa ajatella tekevänsä jotain, jonka avulla monet nuoret saavat kuulla mahtavaa musiikkia ja hyvää sanomaa, tammua Joukainen.

Koko kattaukseen ja esiintyjien musiikkivideoihin voi käydä tutustumassa tapahtuman nettisivuilla www.ristirock.net.

TERA palaa juurilleen

TERA julkaisee kolmannen studioalbuminsa Ristirockissa. Sisällöltään albumi on tekijöilleen henkistä paluuta Terapia-bändin lähteille. Terapien ensimmäisestä keikasta tuleekin kuluneeksi 25 vuotta.

– Tämän levyn vuosia kestäneen tekemisen myötä TERA:lle on löytynyt oma suunta, mistä iso kiitos kuuluu nuoremmille soittajillemme, kiittää laulaja **Petri Lassila**. Ennakkoon lippuja löytyy www.maanalainenlevykauppa.com ja tietoa www.tera.name -osoitteista.

Riikka Moilanen

Lisätietoja saa Terapia-yhdistyksen **Paula Taipalukselta**, p. 044 258 4244, ja sähköpostitse osoitteesta seija@tera.name

Pastorit (kuvassa) on joukko itä-Helsingin nurkilla asuvia uskovia nuoria, joiden sydämessä on ykkösenä Jeesus. Biisit kertovat poikien omaa todistusta ja levittävät ilosanomaa. Lyriikat sisältävät paljon hyväntuulista huumoria.

Ryhmä perustettiin vuonna 2009, jolloin julkaistiin Mul menee hyvin -single. Biisin oli tarkoitus todistaa ei-uskovaisille kavereille, että jäsenet tosissaan uskon kanssa. Se sai yllättävän hyvän vastaanoton ja levisi nopeasti sosiaalisessa mediassa.

Viime vuonna bändi julkaisi albumin On Tules. Keväällä alkoi uuden levyn työ, ja vappuna julkaistiin single Let's Have A Party. Siitä tehty musiikkivideo on nähtävissä YouTubessa. Pastorit keikkaillee ahkerasti ympäri Suomea, ja tänä vuonna ryhmä voidaan nähdä Ristirockin lisäksi myös Maata Näkyvissä -festivaalien päälavalla

www.psrt.fi
www.facebook.com/pastoritofficial

Radio, tv ja netti

Teiskon lähetysohjelmat netissä

Perinteisten Teiskon lähetysohjelmien teemana on tänä vuonna Etiopia. Vieraisiksi sunnuntaina 18. elokuuta saapuvat Teiskon seurakunnan nimikkolähetit **Sari** ja **Vesa Lehtelä**.

Sari Lehtelä on myös yksi Tampereen seurakuntien Menkää ja tehkää -sivuston Virrassa-blogisteista: www.tampereenseurakunnat.fi/sivustot/virrassa/blogit/sari_lehtela

Lehtelöiden ystäväkirjeisiin sekä Facebook-sivuille pääsee Teiskon seurakunnan sivulta www.tampereenseurakunnat.fi/seurakunnat/teiskon_seurakunta/toimintaa/lahetystyo

Myös Teiskon seurakunta on Facebookissa: www.facebook.com/Teiskonseurakunta

”Mä en tiedä, mitä siellä pitää tehdä”

..messussa oli läsnä noin 100 seurakuntalaista, joista ehkä 70 oli rippikouluilaisia.

Eivät osanneet teinit etsiä virsien numeroita, eivät osanneet yhtyä yhdessä luettaviin osiin. He nousivat seisomaan, kun huomasi muidenkin niin tekevän, mutta käyttäytymisestä näki, että eivät ymmärtäneet miksi.

- Mennään tuonne ehtoolliselle.
- Emmä taida.
- Tuu nyt vaan.
- Tota. Kyllä haluaisin, mutta kun mä en tiedä, mitä siellä pitää tehdä.

Terhi Paanasen blogissa julkaistaan kirjoituksia messusta ja jumalanpalveluksesta. Kanttori ja hiippakuntas sihteeri **Kati Pirttimaa** Espoosta vierailee kirjoittajana. Hän pohtii, miksi jotkut vaativat urkujen polttamista.

<http://messumietteita.blogspot.fi>

Juoksemalla tukea nuorille

24hjuoksu 30.31. elokuuta on hyväntekeväisyystapahtuma nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Toista kertaa järjestettävä tapahtuma lähtee nyt Laikunlavalta. Lisätietoja: 24hjuoksu.fi

Juoksun järjestäjän sivut osoitteessa www.uusiverso.fi

Virtuaalikirkkokauden uudistui

Osoitteessa www.virtuaalikirkkokauden.fi lähetetään suorana videolähetyksenä jumalanpalveluksia ja muita kirkossa tapahtuvia tilaisuuksia. Nyt Oulun tuomiokirkkoseurakunnan tarjoamaa sivustoa voi tietokoneen lisäksi käyttää muillakin mobiililaitteilla, kuten matkapuhelimilla ja tableteilla.

Tampereen seurakuntien tapahtumia 14.-28.8.2013

Reijo Laamanen

Kolmen polven kerho kutsuu

Kolme sukupolvea kohtaa maanantaisin Ainot ja Einot-ryhmässä, johon osallistuu äitejä tai isiä alle kouluikäisten lasten kanssa sekä eläkeläisiä. Lapset ovat saaneet ryhmästä lempimur-

Ainot ja Einot -ryhmän leikkituokion aikana varamummot ja varavaari valvovat lapsia, joten äideille jää aikaa seurusteluun. Diakoni Susanna Laitinen istuu oikealla.

moja ja vaarikaverin. Se on tärkeää, kun omat isovanhemmat asuvat kaukana ja heitä tavataan harvoin.

Ryhmään mahtuu nyt lisää lapsiperheitä, kun muuttamat äidit palaavat töihin hoitovapaalta. Myös uusia eläkeikäisiä odotetaan mukaan.

Alkuhartauden jälkeen seuraa vaihtuvaa ohjelmaa, kuten askartelua. Diakoni Susanna Laitinen suunnittelee ohjelmaa yhdessä ryh-

män kanssa; myös lasten toiveet otetaan huomioon.

Leipomisesta tuli lasten suosikki; leivonnaiset pyöritellään yhdessä ja paistamisen jälkeen maistellaan lämpimäisiä mehun ja kahvin kanssa.

Lopuksi lapset touhuvat autoleikeissä, rakentavat legotaloja tai eläintarhaa varamummojen ja varavaarin kanssa, jolloin äidit voivat seurustella rauhassa keskenään.

Lapset ovat tutustuneet

ryhmässä toisiinsa ja saaneet uusia kavereita. Ryhmä toimii myös vertaistukena äideille, jotka ovat kotona pienten lasten kanssa.

Ainot ja Einot on kohtaa mispaikka lapsiperheille ja eläkeikäisille Kalevan kirkolla, Liisanpuisto 1, Ryhmä kokoontuu 2. syyskuuta alkaen maanantaisin kello 9.30–11.

Tiedustelut: Susanna Laitinen, p. 050 541 5790.

Pirjo Lääperi

Saarnavuoro

Rukouksia sairaiden puolesta

Mistä tekstistä saarnaat?

Evankeliumiteksti: Mark. 7:31–37. Jeesus parantaa kuuron miehen ja kieltää ihmisiä kertomasta siitä kenellekään.

Löysitkö tekstiin uuden näkökulman?

Uusi näkökulma tulee ympäristöstä. Teemme työtä suuressa ja köyhässä Etiopiassa. Edelleenkin Etiopiassa ja useissa Afrikan maissa vammaisia piilotellaan. Perinteisen ajattelun mukaan vammaisuus saattaa johtua vanhempien menneistä rikoksista, joista jumalat rankaisevat.

Suomen Lähetysseura tukee kuurojen koulua Hosainassa ja kuurojen opetuksen kehittämistä Etiopiassa. Kuuroista etiopialaislapsista vain noin 4 prosenttia pääsee aloittamaan koulun.

Oliko tekstissä jotain vaikeaa?

Mietin sitä, että Jeesus paransi sairaita, mutta toisaalta kielsi ihmisiä kertomasta siitä. Edelleenkin ihmeitä tapahtuu ja ihmisiä paranee, mutta kaikki eivät parane. Näin on myös Etiopiassa, mutta sairaiden puolesta rukoillaan siellä paljon aktiivisemmin kuin meillä.

Miksi kannattaa tulla kirkkoon kuulemaan saarnaasi?

Tämä on toinen saarnani, jonka olen koskaan pitänyt. Ensimmäinen oli Kalevan kirkossa kaksi viikkoa sitten. Kannattaa tulla katsomaan, miten selviän haasteesta.

Etiopian Mekane Yesus-kirkko on nousemassa maailman suurimmaksi luterilaiseksi kirkoksi. Siihen kuuluu jo yli 6 miljoonaa jäsentä, ja kirkko kasvaa noin 7 prosentin vuosivauhdilla. Voin tuoda ajankohtaiset terveiset sieltä ja pohtia tekijöitä, jotka johtavat kirkon kasvun.

Mitä harrastat ja mikä harrastuksessasi sinua viehättää?

Yksi rakkaimmista harrastuksistani on moottoripyöräily. Olen jäsenenä kristillisessä Gospel Riders -moottoripyöräkerhossa. Kesäksi ostin kulkupelikseni Honda cb 1000 r-moottoripyörän, jolla kuljin alkukesän.

Tämän yhteiskristillisen moottoripyöräkerhon toiminta on sopinut minulle. Se on hyvin epämuodollista, mutta toiminnalla tavoitetaan paljon esimerkiksi rippikoululaisia.

Vesa Lehtelä saarnaa Teiskon kirkossa 18. elokuuta kello 10. Lehtelä toimii Suomen Lähetysseuran alue-edustana Etiopiassa. Liturgina messussa on seurakuntapastori **Hannele Juutinen**. Lisää tietoa Teiskon Lähetysjuhlista vieraissessä jutussa.

Sari Lehtelä

Tampereen Kirkkosanomat 14.8.2013 Katso muut tapahtumat www.tampereen-seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut klo 10

Aitolahden kirkossa

18.8. Juha Vuorio,

Miia Moilanen

25.8. Mauri Nieminen,

Miia Moilanen

Muut

Pihakirkko 15.8. klo

18 Pia ja Mauri Niemisellä,

Kiviojantöyräs 39

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

18.8. klo 10 Tesoman kirkko

Jukka-Pekka Ruusukallio,

kanttori Sanna Vihervirta

klo 11 Pispalan kirkko

Markku Komulainen, Rainer

Backström, kanttori Elina Peura

klo 17 Varikkomessu Pispalan

kirkko. Hyvää musaa ja Jumalan

sanaa rennossa ilmapiirissä.

Ks. nuoret aikuiset.

www.uusiverso.fi

klo 18 Iltamessu Lielahden

kirkko, Markku Komulainen,

kanttori Sanna Vihervirta

25.8. klo 10 Tesoman kirkko

Riitta Laankoski, Rainer

Backström, kanttori Sanna

Vihervirta

klo 11 Pispalan kirkko

nuorten kauden aloitus

Messun toimittaja Pasi

Hakkarainen, avustaja Kristiina

Hyppölä, kanttori Janne

Salmenkangas

klo 18 Iltamessu Lielahden

kirkko, Tarvo Laakso, kanttori

Tarja Laitinen

Muut

Perhekerho 21.8.

klo 10–11.30 Raholan

kerhohuone. Kokoonnumme

parillisen viikon keskiviikkona.

Vetäjänä Terhi Hölsä,

040 512 3204

Lähetysten kesäkerho

21.8. klo 18 Lentävänniemen

srk-koti Talentti.

Perhekerho 23.8.

klo 9.30–11 Haukiluoma srk-

koti. Kokoonnumme parillisen

viikon perjantaina, vetäjänä Ulla

Paalijärvi, 040 778 5694

Pihakirkot

16.8. klo 13 Kotipirtti, Kärjä-

törmä 12. Pastori Markku Komu-

lainen ja kanttori Tarja Laitinen

21.8. klo 18 Haapalinnankylä,

Kraatarinkatu 5. Pastori Markku

Komulainen ja kanttori Elina

Peura

28.8. klo 19 Lielahden kirkon

piha, "Laulattaa ja lapsettaa",

Tarvo Laakso, Sanna Vihervirta

Hyvä 50- ja 60-luvun

nuori. Kokoonnumme 1.9.

klo 12 Lielahden kirkon

messuun ja sieltä menemme

Torpalle syömään ja

muistelemaan menneitä.

Ilmoittaudu lounaalle 28.8.

mennessä:

Arja Joutsen, p. 050 327 5775

Olli Lehtipuu, p. 050 917 9999

Osmo Palvanen,

p. 040 7363 534, Marja

Oksanen, p. 040 804 8152

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut klo 11

Hervannan kirkossa

18.8. klo 11 Hervannan kirkko

Juhani Räsänen, Hannu

Vuorinen, Martti Syrjäniemi

25.8. klo 11 Hervannan kirkko

Kaija Karvala, Ilmo Käki, Riikka

Heikkinen

Muut

Lähetys- ja raamattu-

luento klo 9.30–10.30

Hervannan kirkko

18.8. Maahanmuuttajatyössä

ja kouluttamassa

Birminghamissa, nimikkolähetit

Markus ja Heidi Alajoki.

25.8. Lähetinää maallistunees-

sa Englannissa, nimikkolähetit

Maritta Taylor. Kuuntele

Radio Dei, Tampere 97,2 MHz

kuukauden ensimmäisenä

maanantaina klo 19.30.

Seurakuntakuoron ja gospelkuoron harjoitukset

Hervannan kirkossa

Hervannan seurakuntakuoro

ja Hervannan gospelkuoro

toimivat tällä hetkellä yhdessä.

Uudet laulajat ovat tervetulleita.

Tuhkimon tarina -ryhmä naisille Linnainmaalla

Tuhkimo joutui äitipuolensa ja sisarpuoltensa taholta kaltoin kohdelluksi ja mitätöidyksi. Hyvän haltijan avulla tuli ilmi, millainen Tuhkimo todella oli: kaunis ja viehättävä neito, johon prins-si ihastui ja otti hänet puolisokseen.

– Useimmat meistä ovat joutuneet Tuhkimon tavoin kaltoin kohdelluksi elämäs-

sämme ja olemme saattaneet uskoa valheen, että olemme riittämättömiä ja arvottomia saamaan osaksemme kunnioitusta ja rakkautta. Olemme häpeän vallassa, huomauttaa **Maila Kettunen**.

– Aloitamme Linnainmaan seurakuntakeskuksessa torstaina 5.9. kello 18 ryhmän, jossa pyrimme tutki-

ilmenemismuotoja ja vapautumaan väärästä häpeästä.

Materiaalimaksu on 15 euroa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 30.8. mennessä p. 050 374 5707, maila.kettunen@nic.fi tai p. 045 112 2849, pipsa.pikkutupa@luukku.com

Kirkkoveneneellä mukaan jo kolmesta paikasta

Birgitan kirkkovaelluksella lauantaina 31. elokuuta tarjolla on pitkiä patikointivael-luksia, perheille sopivia reitejä eväshetkineen sekä hiljaisuuden ystäville hiljainen vaellus.

Tänä vuonna järjestetään myös ”pieni pyhiinvaellus” kirkossa ja sen välittömäs-sä läheisyydessä sekä kolme kirkkovenevaellusta. Venee-

seen mahtuu 12 soutajaa.

Kymmenen euron mak-su sisältää ruokailun ja mak-setaan lähtöpaikassa. Perhe-vaellukselle ei tarvita ilmoit-tautumista, ja se on maksu-ton.

Vaelluksen järjestävät Lempäälän, Tampereen, Sääksmäen ja Pirkkalan seu-rakunnat. Matkan päätteek-si on messu Pyhän Birgi-

tan kirkossa kello 19.30, jon-ka jälkeen kirkon läheisessä rannassa sytytetään Birgi-tan tulet.

Ilmoittautuminen tapah-tuu viimeistään 25 elokuuta Lempäälän seurakunnan ko-tisivuilla tai p. 050 544 3314 ma–to kello 10–15, pe 10–12.

Lisätietoa: www.lempaalanseurakun-ta.fi/toimintamuodot/birgi-tan_kirkkovaellus

21.8. klo 17.30–19.30
Harjoitukset torstaisin klo 18–20 Hervannan kirkolla alkaen **22.8.** Elokuussa huom!
ke 14.8. ja ke 21.8. klo 17.30–19.30. Kuoroa johtaa kanttori Riikka Heikkinen p. 050 599 7347, etunimi.sukunimi@evl.fi.

22.8. klo 18–20
Harjoitukset torstaisin klo 18–20 Hervannan kirkolla alkaen 22.8.
Kuoroa johtaa kanttori Riikka Heikkinen p. 050 599 7347, etunimi.sukunimi@evl.fi.
Uudet laulajat ovat tervetulleita.

**Kaikille avoin kesä-
raamattupiiri 21.8. ja 28.8.** klo 17.30 kirkossa

Evankeliumin ilta 21.8. ja 28.8. klo 18.30 Hervannan kirkon toimituskappeli

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut klo 10
Härmälän kirkossa
18.8. Päivi Repo, kanttorina Markku Ylipää
25.8. Hannu Ruuskanen, kanttorina Maiju Häyrynen

Muut
Gospel Grove 16.8. klo 17–19 Härmälän kirkko
Nuorten musiikkitoimintaa laulajille ja soittajille perjan-taisin kirkolla, Antinkatu 1. Tied. Anne Huhtala 040 017 8636

Paruusia peli-ilta 22.8. klo 17–19 Peltolammin srk-keskus. Sählyä, iltapala, läsnäoloa ja sanaa. Illoissa mukana Hannu ja Satu

Löydä Oma Ääni laulu-ryhmä kokoontuu Härmälän kirkon srk-salilla viitenä tors-taina 29.8.–26.9. klo 18.30. Oma Ääni -kuoro, O-Ä, tarkoittaa itse asiassa äänen etsimis-tä yhdessä. Se on tarkoitettu mm. laulu-taidottomille tai äänensä hukanneille! Ensimmä kädönnutta ääntä tai äänellistä/ laulullista ilmaisua yhdessä. Teemme erilaisia harjoituksia – hauskojakin, jotka vapauttavat kehoamme ja mieltämme. Lisät. Markku Ylipää p. 050 599 7018

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut klo 10
Kalevan kirkossa
18.8. Elina Rautavirta, Minna Rahko, musiikki Kari Nousiainen
21.8. klo 18 Kalevan kirkko, kirkon vihkimisen vuosipäivän ehtoolliskirkko, Salla Häkkinen, Eliina Lepistö
25.8. Salla Häkkinen, Veli-Pekka Ottman, musiikki Eliina Lepistö

Muut
Kesäkirkko ja ehtoollinen 15.8. klo 13 Petsamokodissa, Mutkakatu 38 b–c
Pastori Minna Rahko ja kanttori Eliina Lepistö
15.8. klo 14 Koivupirtissä, Mutkakatu 48
Pastori Minna Rahko ja kanttori Eliina Lepistö
22.8. klo 17 Tampereen Veljeskodilla, Kenttäkatu 17
Pastori Elina Rautavirta ja kanttori Kari Nousiainen

Kesäinen saunailta 15.8. klo 18–21 Luhtaanrannan leirikeskus, Luhtaanrannantie 62
Tervetuloa viettämään kesäiltaa koko perheellä! Elokuussa joka toinen torstai (–29.8. saakka). Naisten sauna-aika klo 18–19.30.
Miehet klo 19.30–21.
Makkaranpaistomahdollisuus omin eväin. Ota mukaan omaa juotavaa. Tilaisuus sopii perheille. Paikalle pääsee esim. pyöräilemällä Kaupista Niihaman ryhmäpuutarhalle johtavaa ulkoilureittiä.
Järj. Kalevan srk. Tied. Jyrki Pikkarainen, p. 050 326 2388 jyrki.pikkarainen@evl.fi

Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 27.8. klo 17.30–19 Kalevan kirkon srk-sali. Kirkkohetki kappelissa päivän aiheen mukaan, askartelua, tempurata tai leikkejä/pelejä, iltapala. Kaikenikäisille.

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut 18.8. klo 10
Messukylän kirkko
Saarna Anne-Maarit Rantanen, Janne Häkkinen, kanttori Petri Karaksela
klo 18 Kivikirkon Messu
Messukylän vanha kirkko
Kaisa Yrjölä, kanttori Heikki Hinssa
25.8. klo 10 Messukylän kirkko
Pirjo Tuiskunen, Heidi Peltola, kanttori Katja Viljamaa
klo 17 Iltamessu Uudenkylän srk-talo
Kaisa Yrjölä. Aamu-unisten virkistävä messu kahdella aterialla.
Messu sisältää Jumalan suuruuden ihmettelemistä eli ylistystä, opetusta, virkistävää ja hoitavaa rukousta, ehtoollisen, rukouspalvelua ja yhteisen iltapalan.
Pikkulapsille (3+) on pyhäkoulu ja kouluikäisille varkkikerho
25.8. klo 18 Kivikirkon Messu
Messukylän vanha kirkko
Janne Häkkinen, kanttori Petri Karaksela

Muut
Pappapiiri yli 70-vuotiaille 20.8. klo 10 Linnainmaan srk-keskus

Tervetuloa ”uudet ja vanhat papat” yhteiselle aamupalalle ja muun ohjelman äärelle.
Matkakumppanina diakoni Ritva Fabrin p. 050 586 5183

Kesäkirkko 20.8. klo 18
Levonmäen srk-koti, Diakoni Sinikka Leijjo, Valto Käkelä
Kotosalla-talon hartaus 22.8. klo 11
Hannulankatu 1. Diakoni Ritva Fabrin.

Miesten saunailta 22.8. klo 17–21 Luhtaanrannan leirikeskus
Luhtaanpalloa, sauna, pientä talkoota nyyttäriperi-aatteella: yhteiseen pöytään toisella sana, toisella leipä, jollakin laulu, jollakin muuta evästä. Alustus aiheesta n. klo 19, rukousta

Siionin Kannel -seurat 26.8. klo 18 Messukylän vanha kirkko
Pirjo Tuiskunen, Kari Lähdesmäki ja Valto Käkelä.
Kahvit kirkonmäellä ennen seurojen alkua

Diakoniapiirin ja töppösummujen yhteinen aloitus 22.8. klo 14. Ryhminä tuemme mm. kummikohteitamme Thaimaassa. Tied. Ritva Fabrin.

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut klo 10
Aleksanterin kirkossa
18.8. Ari Rantavaara, Sami Uusi-Rauva, Sanna Toivola
25.8. Erkki Parikka, Ari Rantavaara, Sanna Toivola

Muut
Raamattupiiri klo 14.30
Aleksanterin kirkon krypta
15.8. Hepr. 11. Uskon esikuvia, elämä uskossa. Ari Rantavaara
22.8. Hepr. 12. Ei Siinai vaan Siion – ei laki vaan armo. Sami Uusi-Rauva

Ehtoollishartaus klo 17
Aleksanterin kirkko
15.8. Sami Uusi-Rauva
22.8. Asko Peltonen

Raamatun luentaa ja rukouksia 20.8. klo 12
Aleksanterin kirkko

Äitien rukouspiiri 20.8. klo 16
Aleksanterin kirkon kappelissa

Kesätuokio 21.8. klo 12.30
Aleksanterin kirkon krypta
Säde Siira. Yhteistyössä Pyynikin srk ja Tuomiokirkkosrk

Rukouksen ja ylistyksen ilta 21.8. ja 28.8. klo 18.30
Pyynikin kirkontupa

Pyynikin kirkontupa 26.8. klo 10
Kirkontuvan ovet avautuvat jälleen tänään kesäloman jälkeen

TEISKON SEURAKUNTA

Messut klo 10
Teiskon kirkossa
18.8. Vesa Lehtelä, Tero Matilainen, Hannele Juutinen, Tuuli Muraja.
Teiskon Lähetysjuhlat Teiskon srk-kodilla etiopialainen lounas. Juhlassa vieraina Teiskon seurakunnan nimikkolähetit Sari ja Vesa Lehtelä Etiopiasta. Katso lisää s. 7.
25.8. Tero Matilainen, Jenni Viitasalo

Muut
Keskustelutilaisuus vanhustyön vapaaehtoistoiminnasta 22.8. klo 18
Kämmenniemen kerhohuone Tervetuloa tutustumaan ja keskustelemaan seurakunnan vanhustyön vapaaehtoistoiminnasta Kämmenniemen kerhohuoneen ryhmätilaan. Mukana vanhustyön vapaa-ehtoisia ja diakoniatyöntekijät, kahvitarjoilu.
Lisät. Tuula-Mari Niemi p. 050 501 2970 tai Pirjo Torikka p. 050 563 3724

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut klo 10
Tuomiokirkossa
18.8. Antero Niemi, Merja Halivaara, urkuri Henri Hersta
Pirkanpojat A-kuoro, joht. Jouni Rissanen
25.8. Asko Peltonen, Amélie Liehrmann, urkuri Henri Hersta, kanttori Tuomas Laatu

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut klo 10
Viinikan kirkossa
18.8. Jussi Mäkinen, Daniel Hukari, kanttori Monika Naukkarinen
25.8. Maarit Kuusisto, Daniel Hukari, kanttori Veikko Myllyluoma

Muut
Tiekirkko klo 11–18 Viinikan kirkossa 16.8. asti. Opas paikalla

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection
18.8. Rev. Ville Aalo
25.8. Rev. Risto Korhonen.

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Tammerfors svenska församling firar tillsvidare gudstjänst/högmassa varje söndag kl 10.30
i Pyynikki församlingshem, Kisakentänkatu 18. Du är också alltid välkommen att ringa kansliet tel. 040 804 8150.

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen.
Klo 16–18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Junnukappeli eli avoimet ovet kouluikäisille keskiviikkoisin klo 14–16
Aleksanterin kirkossa

HAUTAUSMAAOPASTUS

Kalevankankaan hautausmaa
15.8. klo 18 Satu Saarela-Majanen, Paula Siren sekä
22.8. klo 18 Elina Rautavirta, Eliina Lepistö
Kierros alkaa pääportilta
Hautausmaakadulta

21.8. klo 18
Vatialan hautausmaa
Kierros alkaa kappelin edestä.
Merja Halivaara

21.8. klo 18
Aleksanterin kirkko
Pyynikin kirkkopuiston hautausmaan ja kirkon opastettu kierros
Kokoontuminen kirkon pääoven portailla, kierroksen aluksi hartaus kirkossa, Ari Rantavaara

22.8. klo 18
Lamminpään hautausmaa
Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Elina Peura. Oppaana Marjatta Kulku, kokoonnutaan pääportilla. Kierros päättyy iltahartauteen kappelissa n. klo 19.45

28.8. klo 18
Messukylän vanha kirkko
Kierros alkaa Messukylän vanhalta kirkolta iltahartaudella ja päättyy uudelle kirkolle

LASTEN KATEDRAALI

avoinna elokuun loppuun saakka päivittäin klo 10–18, lauantaisin rajoituksena kirkolliset toimitukset.
Lasten kirkkovartti sunnuntaisin kello 15 ja viisivuotiaiden juhlavartit 30.8. asti perjantaista sunnuntaihin kello 17.
Elojuhla sunnuntaina 25.8. klo 10–18.

LUENNOT/KURSSIT

Kuvataideterapiakurssi
Matkalla minuuteen – Jumalan kuvaksi
Tesoman kirkolla
ke 4.9. klo 17.30–20
la 21.9. ja la 5.10. klo 11–16
Yksinkertaisten terapeuttisten maalausharjoitusten kautta etsitään iloa ja itsetuntemusta väristä ja kuvasta ja rakennetaan henkilökohtaista väri- ja symbolisanastoa. Ei ennakko-tietoja/taitoja, kurssin ohjelmaan kuuluu hartaushetki ja yhteistä rukousta.
Mukaan Raamattu ja päiväkirja. Ennen ryhmän aloitusta suositellaan tutustumista Annukka Laineen kirjaan: Pyhät kuvat – ikkunoita kirkkovuoteen (Kirjapaja 2012). Opettajana taidemaalari, taideterapeutti Annukka Laine. Osallistumismaksu 50 € + hankittavien materiaalien pieni kustannusmaksu. Ilm. 30.8. mennessä p. 040 804 8152, marja.oksanen@evl.fi
Harjun seurakunta

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten arkisin ma–to klo 8–18 ja perjantaisin klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Muutto uusiin tiloihin on käynnissä. Uusi kauppa avataan syyskuussa osoitteessa Näsilinnankatu 26. Tervetuloa tutustumaan!

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto nuorisotoimiston tiloissa. Laaja valikoima kristillistä kirjallisuutta, musiikkia ja elokuvia.
Osoite: Yliopistonkatu 56, Tampere-taloa vastapäätä, ulko-ovi Åkerlundinkadun puolelta. Puh. 040 804 8281. Avoinna 31.8. asti ma–pe klo 9.30–15.00.

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus

– **Lähimmäisavunvälitys vanhuksille** p. 03 219 0711 ma–to 8.30–10.30.

– **Kyläpaikka kaikenikäisille** maanantaisin klo 10–13, Äiti Teresan peittotalkoot.

Monikulttuurisille pareille vertaistukea

– **Tavoite on koota** monikulttuuriset parit yhteen rikastuttamaan parisuhdettaan ja jakamaan ajatuksia toisten samankaltaisessa elämäntilanteessa elävien kanssa. Leirin jälkeen parit voivat jatkaa tapaamisiaan, kuvaa MOPARI-kursia maahanmuuttajatyöntekijä Ulla Taipale Lahden Seurakuntayhtymästä.

– Viikonlopussa on mahdollista myös lastenhoito.

Kurssi on tarjolla pareille, joiden yhteinen kieli on suomi. Englantia voidaan käyttää apukielenä.

Ohjelmassa on parityöskentelyä, pienryhmätoimintaa ja yhteistä keskustelua. Leirin vetävät Johan ja Kaisa Plomp.

MOPARI järjestetään nyt kolmannen kerran. Tampereen hiippakunnan tuomio-
kapituli on myöntänyt yhteisvastuuvaroistaan avus-

tuksen viikonlopun järjestämiseen Siikaniemen kursikeskuksessa 27.–29. syyskuuta.

Leirille mahtuu kahdeksan paria ja ennakkoi ilmoittautuminen on 26.8. mennessä p. 044 719 1263 tai ulla.taipale@evl.fi

Osallistumismaksu on 43€/aikuinen ja alle 12v. 21,50€ ja alle 4v. ilmaiseksi.

marja.oksanen@evl.fi
Harjun seurakunta

RETRIITTEJÄ JA PYHIINVAELLUKSIA

Hiljaisuuden retriitti Metsäkestilässä 6.–8.9., ohj. Liisa Erkiö ja Liisa Nieminen.
Ilm. p. 050 5232 104 tai liisa.erkiö@saunalahti.fi
Hinta 100 €.

Metsäkestilässä 13.–15.9., ohj. Liisa Parviainen.
Ilm. p. 040 556 2032.
Hinta 100 €.

PALJASTUVIEN PUIDEN RETRIITTI

Metsäkestilässä 27.–29.9., ohj. Mari ja Mika Leijo.
Sisältää myös vaellusta lähiluonnossa.
Ilm. p. 050 3311 931 tai mari.leijo@gmail.com
Hinta 100 €.

BIRGITAN KIRKKOVAELLUS

lauantaina 31.8. eri pituisia polkuja tai soutu-
reittejä pitkin Lempäälän Pyhän Birgitan kirkolle, missä yhteinen ateria, iltamessu ja Birgitan tulet. Osallistumismaksu, joka sisältää ohjatun vaelluksen, rukoushetkivihkosien ja aterian perillä, 10 €.

Tänä vuonna on tarjolla myös **”Pieni pyhiinvaellus”** iltapäivällä kirkossa ja sen lähiympäristössä alkaen kirkon pihasta klo 14.

Ilmoittautumiset vaellusreiteille 25.8. mennessä
puh. 050 544 33 14,
ma-to klo 10–15, pe klo 10–12
tai nettilomakkeella
www.lempaalanseurakunta.fi
missä myös tiedot kaikista reiteistä ja lähtöajoista.

RUKOUKSEN TALO

rukouksentalo.fi
Huom! uusi osoite
Rautatienkatu 22

Messiaasta juutalaisella tavalla

Israel-illan pääpuhuja Jakob Damkani soittaa shofaria, eläimen sarvesta tehtyä torvea.

Kalevan kirkossa vietetään 20. elokuuta kello 18 alkaen Israel-tilaisuutta, jonka järjestävät Kalevan seurakunta ja Israelin Pelastuksen Shofar -yhdistys.

Shofarin työ on omistettu tuomaan Messias juutalaiselle kansalle, juutalaisella tavalla. Se on tehnyt Israelissa evankelointityötä jo pitkään.

Pääpuhujana on yhdistyksen perustaja **Jakov**

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26
PL 226, 33101 Tampere
p. 03 219 0111 (vaihe), avoinna 8.30–15.45
Katutason asiakaspalvelupiste
· Keskusrekisterin asiakaspalvelu
· Hautaustoimen asiakaspalvelu
Avoinna arkisin klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Pispalanvaltatie 16 C. Avoinna arkisin ma, ti, to klo 9–13, ke klo 9–17, pe suljettu. Avoimessa kahvilassa voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone. Kun tarvitset neuvoja tai opastusta sosiaalitoimeen,

Damkani Israelista. Hän saapuu Suomeen kahden viikon kiertueelle. Hän on vierailut Suomessa aikaisemminkin.

Illan juontaa **Liisa Kuusinen**, ja tervetulleeksi toivottaa Kalevan seurakunnan vt. kirkkoherra **Salla Häkkinen**. Musiikkia esittävät **Mariam Men** ja **Hanna-Riikka Rissa**.

SINKUT

Sinkkujen kesäsunnuntai 25.8. klo 15–20
Luhtaanrannan leirikeskus Yhdessäoloa, uimista, saunomista, nuotiohetkiä piknik-hengessä Näsijärven rannalla Luhtaanrannantie 62, Niihama, Tampere
Tied. Petri Mikkonen 044 353 5384 peeb1111@gmail.com

TUOMASMESSU

Tuomasmessu 18.8. klo 18
Aleksanterin kirkko
”Sana koskettaa”

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

EVANKELINEN LÄHETYSYHDISTYS – ELY Siionin Kannel -lauluseurat Ma 26.08.2013 klo 18.00
Messukylän Vanhassa kirkossa Kivikirkontie 2, 33700 Tampere.
Pirjo Tuiskunen, Kari Lähdesmäki, Valto Käkälä. Musiikki Paavo Pitkäranta. Kahvit kirkonmäellä ennen seurojen alkua.

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS

Nekalankulma 1
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16, keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19
Su 18.8. klo 17 seurat Orivedellä, Eräjärven seurakuntakodilla
Su 25.8. klo 10 messu Ruoveden kirkossa, klo 13 messu Muroleen kirkossa
Ti 27.8. klo 18.30 naistenilta Tervetuloa!
Seura-aikoina seurat kuunneltavissa osoitteesta www.tampereenrauhanyhdistys.fi eri Pirkanmaan rauhanyhdistyksiltä

– **Toimisto** p. 03 219 0455 ma 9–17, tieto 9–14.
Otavalankatu 12 A.
Viel on virtaa- ja tietsikka-t-paitojen myynti (ä 20 €) toimisto 2.krs. Tuotto nuorten työllistämiseen vanhusten ulkoiluavuksi.
kotosivut www.mummonkammari.fi

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 389 1841.
Avoinna ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30.

Vaatepalvelu auki ma-to 7.30–12, pe klo 7.30–11.
Vaatepalvelun lahjoitukset p. 040 804 8143

Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla ma-to 10–12 ja pe 9.30–11.

Lauantain aukiolo ja sunnuntain Pullakirkko kesätauoalla. Lauantain aukiolot jatkuvat lokakuussa 5.10. alkaen ja Pullakirkot 6.10. alkaen.

Keskiviikkoklubi keskiviikkoisin klo 13.00–14.45
Hengellinen avoin keskusteluryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille.

MYÖTÄTUULI

Viittova Kesäkahvila keskiviikkoisin klo 13–15 lidesrannan srk-koti lidesranta 5.
Sirpa Toivo 050 561 1028

Kesäpäivä Kangasalla 28.8. klo 10–15 Ilkon kurssikeskus. Myötätuulen/Yhteisen vammaistyön virkistyspäivä. Tervetuloa viettämään kesäpäivää hyvän seuran, Jumalanpalveluksen, ulkoilun ja maukkaan ruuan parissa.
Hinta 10 €. Ilm. ke 21.8. mennessä Sirpa Toivo p. 050 561 1028 tai anita.kuusela@evl.fi

NUORET AIKUISET/ UUSI VERSO

klo 17 **Varikkomessu**
Pispalan kirkko

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

56. vuosikerta

Julkaisija

♦ Kustantaja: Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

♦ Julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

♦ **Toimitus:** päätoimittaja Marja Rautanen
♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716
s-posti: tampereenkirkkosanommat@evl.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, p. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi

♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat
♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
♦ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, p. 020 754 2333, fax: 020 754 2342
♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
♦ **ISSN:** 1237-9603, äänite: 1237-959X
♦ Seuraavat lehdet ilmestyvät: 28.8.2013, aineisto 14.8.2013 mennessä, 11.9.2013, aineisto 28.8.2013 mennessä

Luottettava palvelu ja edustustamme kaikissa haastavissa tilanteissa.

Tamperkosken Kukka- ja Hautauspalvelu

Rengaskatu 2
33100 Tampere

Arkat, kaljakuoret
Astakirjat
Kukat ja eläntätyöt
Maatila- ja puutarhat
Pöytäpalvelut
Hautauspalvelut
Puh. (03) 211 0331

Ostaisin yksin Tampere
- keskustusta - Tammeä.
p. 0500 632 213.

PIANONVIRITYKSET
Juha Yli-Knuuttila
Puh. 0400 669 799
Sähköposti:
pianonviritys@gmail.com

Jalkahoito kotikäyntinä
46/51€
Jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanut sairaanhoitaja
Satu Laurell
p. 050 558 0232

LAKITOIMISTO RAJAMÄKI

- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot ja ositukset
- lasten huolto-, tapaamis- ja elatusasiat
- testamentit ja avioehdot
- kauppakirjat ja sopimukset
- riito-oikeudenkäynnit
- rikosoikeudenkäynnit

Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenkatu 2, Tre
Puh. 010 666 4433

Matkapuhelimesta 8,35 €/min + 17,17 €/min, loppupuhelimesta 8,35 €/min + 6 €/min (alv 24%).
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

PUOLUSTAJA
- elämän eri vaiheissa

TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY

Haluatko osallistua keskusteluryhmään?

Naisien keskusteluryhmä
Ryhmään on tervetullut, jos on 60+ -ikäinen ja haluaa keskustella ja jakaa ajatuksia muiden naisten kanssa parisuhteeseen, seksuaalisuuteen ja elämäntilanteen muutoksiin liittyvistä kysymyksistä. Parisuhde ei ole vaatimus ryhmään osallistumiselle, myös eronneet ja lesket ovat tervetulleita. Ryhmä kokoontuu kerran viikossa seitsemän kertaa alkaen to 29.8.13 klo 13 - 14.30.

Miesten keskusteluryhmä
Ryhmään on tervetullut, jos on 60+ -ikäinen ja haluaa keskustella ja jakaa ajatuksia muiden miesten kanssa parisuhteeseen, seksuaalisuuteen ja elämäntilanteen muutoksiin liittyvistä kysymyksistä. Parisuhde ei ole vaatimus ryhmään osallistumiselle, myös eronneet ja lesket ovat tervetulleita. Ryhmä kokoontuu kerran viikossa seitsemän kertaa alkaen ke 28.8.13 klo 13 - 14.30.

Ryhmien ohjajina toimivat Parisuhdepsyäkin työnteelijät. Ryhmät ovat maksuttomia.

Lämpimästi tervetuloa!

Ilmoittautumisia otetaan vastaan 21.8.2013 saakka.
Ilmoittautuminen ja lisätiedot: 040-592 6426

Parisuhdepsyäkin
Tuomikirkonkatu
15 D 43, 4. krs, Tre

Kestääkö se niin kauan?

On kuuma. Istun yksin sulkapalmujen alla. Tilaan teetä ja luen lehtiä. Al-Ahram Weeklyä, Egyptian Daily Newsia ja muita. Kuumaleman mukaan Egyptian Independentillä on vaikeuksia kertoa "totuutta".

Ne harvat miehet, jotka nyt ramadanin aikana tapaavat toisiaan, puhuvat paljon. Tiedän, että miehet puhuvat tulevaisuudesta. He kokoontuvat samaan paikkaan joka päivä. Heillä ei enää ole töitä, joita heillä vielä oli vanhan vallan, siis syrjäytetyn ex-presidentti Hosni Mubarakin aikana. He eivät ole kapinallisia, mutta köyhyys yhdistää heidät. Presidentin, siis Mohammed Mursin, aikomuksista ei kukaan tiedä mitään.

On ramadanin ensimmäinen viikko. Miehet ovat rauhallisia. He istuvat, kuuntelevat ja kommentoivat. He ihmettelevät, miksi heidän piha- ja basaarialueellaan istuu taas sama outo nainen. Olen verhoutunut normaalivaatteisiin, pitkään itäafrikkalaiseen kangaan.

Minua lähestyy mies, ilmeisesti jonkun rohkaisema "lähetti". Hän kysyy, saako hän kysyä, mistä tulen, kuka olen ja miksi istun niin mieluusti heidän pienen lähibasaarialueensa pöydässä yksin. Miksen tule sisään? Hän puhuu sujuvaa englantia.

Vastaan huonolla arabiallani, että löysin paikan muutamia kuukausia sitten ja tunnen tämän lähes toiseksi kodikseni. Olen saanut levittää kansainväliset ja paikalliset lehdet pöydälleni, jopa nostaa jalkani tuolille.

Kerron, että voin lukea lehtiä, ja nautin myös siitä, että tee on aina hyvänmakuista ja vesi pulloitettua. Mies pyytää minua herrapöytänsä, varjoisaan tilaan. Olen yllättynyt ja samalla ylpeä. Ei meitä eurooppalaisia naisia noin vain pyydetä miesten joukkoon. Olkoonkin, että minulla on aina pipa päässä ja hartiat peitettynä.

Kiitän ja liityn seuraan. Miehet tuntevat toisensa. Englannintaitoinen on valittu tulikiksi. He haluavat tietää, mistä olen kotoisin, kun verhotut vaatteet eivät sitä kerro. Olen ilahtunut ja kerron maasta nimeltä Suomi, Finlandia, Finlanda. Kysyn, tietääkö kukaan, missä maa on. Kukaan ei tiedä.

Heitä hämmästyttää, että olen yksin heidän kanssaan. Selitän, että olen elänyt maassa, jossa on ollut naispresidentti, ja demokratia on jo meidän selkäytimessämme.

Joku kysyy: et siis pelkää meitä. Hämmästyin ja kerron, etten ole koskaan pelännyt ihmisiä. Olen kasvanut maassa, jossa oikeudenmukaisuusperiaate on kirjattu jo meidän perustuslakiimme.

Kääntäjä on hiljaa. Sitten hän kysyy, miten voin liikkua yksin: eikö pelota. Sanon, etten koskaan ole ollut yhtä turvallisten miesten seurassa kuin juuri nyt.

Miehet kysyvät, voisinko tulla palmujen alle nauttimaan ramadanin illallisesta pitkän pöydän ääreen ja kertomaan, mitä tarkoittaa demokratia. Illalla myös naiset ovat läsnä.

Kerron kotimaani historiasta, rehellisesti, ilman suuria sanoja. Miten me rakensimme demokratiaamme ja miten se ei ollut hyppy vuodesta vaan vuosisadoista toisiin. Sitä ei rakennettu viikossa eikä toisessa.

Joku huokaa ääneen: kestäkö se niin kauan.

Hymyilen. Sanon, ettei demokratia ole suklaapala, vaan yhteinen tahto, myös naisten tahto.

Maila-Katriina Tuominen
Kulttuuri- ja ihmisoikeustoimittaja

Hannu Juola

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

KESKUSTA
Näsilinnankatu 21
(03) 222 6821

TAMMELA
Tammelan puistok. 37
(03) 255 7502

HERVANTA
Insinöörinkatu 30
(03) 715 6337

fida
Lähestymä
www.lahetystarit.fi

Auttamisesta on tehty helppoa - osta Fidalta

Stamille, joka olet menettänyt läheisen - palveluna perheyrittäjä

Tampereen HAUTAUSPALVELU OY
Juhani Mäkipää

Tällä palvelulla on:
Puh. Juhani Mäkipää
Puh. Juhani Mäkipää
Puh. Juhani Mäkipää

Meillä on yhteistyö yli 70:n haautamalan kanssa Suomessa.
PÄIVYTYKSEN YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690
Kallion puolesta 17 - (03) 255 4103 / Kallion puolesta 12 - (03) 255 1700
Kallion puolesta 15 - (03) 213 2137
www.tampereenhaatuspalvelu.fi

SUOMEN Perhehoitopalvelut

Haluatko ansaita elantosi tekemällä hyvää?

Suomen Perhehoitopalvelut etsii toiminnan laajentuessa

SIJAIS- JA TUKIPERHEITÄ
Pirkanmaan, Satakunnan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan, Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Itä-Suomen alueille.

Tarjoamme perheillemme valmennuksen tehtävään sekä monipuolisen, ammatillisen tuen koko sijoitusprosessin ajan.

Syksyllä alkaa 4 alueellista PRIDE-valmennusta. Katso oman alueesi sosiaalityöntekijän yhteystiedot:
www.perhelapselle.fi

www.suomenperhehoitopalvelut.fi

Viime vuonna juoksun lomassa esiintyivät Koop Arponen ja Flute of Shame (kuvassa). Tänä vuonna lauantain artistina on Voice of Finlandin kärkisäveliä laulanut musiikin monitoimimies, laulaja Tomas Höglund soittokavereineen.

Jalat viuhuvat vuorokauden Tukikummi

Kun jokainen otettu juoksuaskel tuottaa rahaa hyväntekeväisyyteen, jalat lentävät kuin itsestään. Tämän todisti vuosi sitten ensimmäistä kertaa järjestetty 24hjuoksu; 400 juoksijaa onnistui keräämään tukikummeille liki 10 000 euron potin.

Yksittäisten juoksijoiden kulumat matkat vaihtelivat yhdestä kierroksesta 42 kierrokseen. Eniten 24 tunnin aikana kierroksia keränneet juoksivat 70 kierrosta.

Tänä vuonna laitetaan vielä paremmaksi, uskoo pastori Timo Pöyhönen.

Ota askelia, joilla on merkitys!

Idea on yksinkertainen: 24 tuntia kestävä tapahtuman aikana osallistujat kiertävät haluamansa määrän Tampereen ydinkeskustassa kiertävää noin kilometrin pituista lenkkiä. Sponsorit maksavat kaksi euroa jokaisesta kierretystä lenkistä.

Juoksijoilta ei vaadita huippukuntoa, ei edes juoksuaskelia.

– Viime kerralla mukana nähtiin muun muassa polttari- ja varpaisporukoita, lastenrattaita, lapsia, nuoria ja eläkeläisiä.

Tukikummit-säätiö ohjaa tapahtuman tuoton ja viiden euron osallistumismaksut lyhentämättömänä syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Tuki kulkee perille kirkon diakoniatyön kautta. Etusijalla ovat yhden vanhemman perheessä asuvat lapset ja nuoret.

Juoksujalka alkaa vipattaa perjantaina 30.8. kello 18 ja pysähtyy lauantaina 31.8. kello 18. Tapahtuman järjestää Tampereen seurakuntien Uusi Verso -toimintaverkosto. Virallisena suojelijana toimii Tukikummit-säätiön hallituksen puheenjohtaja, presidentti Sauli Niinistö.

Liperit lepattavat puolimaratonilla

Kolmatta kertaa järjestettävän Tampere Puolimaratonin juoksijat

saavat tukea korkeimmalta taholta, kun mukaan lähtee Tampereen seurakuntien Papit radalla -joukkue. Papit tarjoavat juoksijoille kisapappien palvelut ennen lähtöä, radan varrella ja maalissa.

Papit juoksevat eri aikatavoilla ja tarjoavat kannustusta, kanssajuoksua ja uskonvahvistusta maaliin pääsyä.

– Meillä kirkossa on aina ollut tärkeää, että ihmiset pääsevät perille, naurahtaa maratonin osallistuva pastori Jari Pulkkinen.

Radalle 15. syyskuuta lähtevät papit ovat innokkaita ja momentasoisia juoksijoita.

– Tämä on mahtava mahdollisuus yhdistää lempiharrastus, työ ja ihmisten kanssa oleminen, iloitsee Tuomiokirkkoseurakunnan pappi Amelie Liehrmann.

Papin tunnistaa papin paidasta, jota harvoin puetaan yhdessä juoksutrikoiden kanssa. Ratapapit pitävät myös lyhyen matkaanlähtöhartauden Ratinassa kello 10.

Eva Wäljas
Lue lisää: www.24hjuoksu.fi
www.puolimaraton.fi
<http://tukikummit.fi>

- Säle-, rulla- ja puukaihtimet
- Terassi- ja ikkunamarkiisit
- Pimennys- ja paneeliverhot
- Taite- ja peiliovet
- Parvekekaihtimet ja pystylamellit
- Luxaflex-sisustuskaihtimet

SUUNNITTELU, MITTAUS, ASENNUSPALVELU

Kaihdin Sampo

Sammonkatu 18, TRE P. (03) 255 0858, 0400 736 716
ks@kaihdinsampo.fi www.kaihdinsampo.fi

ASIANAJOTOIMISTO KNUUTINEN KY

Asianajaja, varatuomari Pauliina Knuutinen

* perhe- ja perintöoikeusasiat * asuntokauppa- ja kiinteistöriidat ym.

Härmälänkatu 6-8 D, TAMPERE. Puh. (03) 343 9700

www.talotaitokeskus.fi

Hämeen Kivituote Oy Touko Virsiheimo

- hautakivet - kaiverrukset ja muut

hautakivialan työt lähes 50 v. kokemuksella

Riitinmäentie 63, 36200 Kangasala

p: (03) 377 0757 / 0400 633 636

KOTI KAUNIIKSI

Verhoiluliike Yli-Heikkilä

Verhoilua 30 vuoden kokemuksella
 Hyvä valikoima verhoilukankaita

Nyyrikintie 1, Tampere
040 739 1822

www.kolumbus.fi/timylihe

Thmiselle joka uskoo asiaansa

J.I. WAHLBERG oy
 Vuodesta 1891

Hämeenkatu 27, Tampere
 ☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

- JALOKIVET
- KORUT

- KIHLAT
- KELLOT

- LAHJAESINEET
- TILAUSTYÖT

HERÄTTÄJÄN RIPPISKOULULEIRIT 2014

Leirille mahtuu 25 ensin ilmoittautunutta. Ilmoittautuminen ma 9.9.2013 klo 8.00 alkaen vain puhelimitse leirikohtaisiin numeroihin:

Aholansaari 1	2.-14.6.2014	puh. (06) 433 5711
Aholansaari 2	2.-14.6.2014	puh. 0400 638 295
Aholansaari 3	16.-28.6.2014	puh. 0400 346 439
Aholansaari 4	16.-28.6.2014	puh. 040 719 8227
Aholansaari 5	14.-26.7.2014	puh. 040 558 3734

Hinnat ja lisätietoa: www.h-y.fi

NUORISOSIHITEERIT

Mika Nuorva, 0400 346 439 mika.nuorva@h-y.fi
 Antti Rintala, 040 719 8227 antti.rintala@h-y.fi

Vielä ehtii kokea kesää

Seurakuntien kesä ei ole vielä ohi. Tarjolla on esimerkiksi kesä- ja pihakirkkoja, hautausmaaopastuksia, iltamessuja ja kesäkonsertteja. Niistä saa lisätietoa osoitteesta www.tampereenseurakunnat.fi/kesa.

Perinteistä sadonkorjuujuhlaa vietetään sunnuntaina 25. elokuuta Lasten katedraalissa Finlaysonin kirkossa. Juhla on yhteinen Finlaysonin Tallipihan kanssa ja sen aikana Lasten katedraalissa on ohjelmaa tasatunnein kello 10–18.

Harjun seurakunnan nuorten kausi alkaa Pispalan kirkossa 25.8. kello 11. Messun toimittaa **Pasi Hakkarainen**, siinä avustaa **Kristiina Hyppölä** ja kanttorina on **Janne Salmenkangas**.

Viikinsaaren ekumeeninen Pyhäjärven kappeli palvelee tamperelaisia ja turisteja vapaaehtoisten voimin saaren aukiolopäivinä. Kappeli on avoinna yleisölle laivojen liikennöintikauden aikana tiistaista lauantaihin kello 11–18 ja sunnuntaisin kello 13–18.

Hannu Juhola

Kasvatustieteen lisensiaatti Hilikka Laukka-Sinisalo korostaa, että kuusikymppisten kannattaa arvostaa omaa osaamistaan työelämässä ja jakaa sitä nuoremmille. Eläkepäivinä on aikaa toteuttaa unelmiaan, jotka ovat jääneet sivuun elämän ruuhkavuosina.

si harrastuksista, yhdistystoiminasta tai hoitamalla lastenlapsiaan.

Eläkeläistä uhkaa erakoitumisen vaara, jos hänellä ei ole muita ihmissuhteita kuin työkaverit. Myös alkoholi voi tulla kuvaan mukaan.

Moni uppoaa sohvalle katsomaan televisiota. Parempi on kuitenkin tehdä itse kuin katsoa toisten tekemistä sivusta.

Kuusikymppisen kannattaa asettaa itselleen uusia tavoitteita nyt, sillä parinkymmenen vuoden päästä ei ehkä pysty enää toteuttamaan tavoitteitaan.

Laukka-Sinisalo kehottaa miettimään, mikä estää toiminasta. Onko edes estettä? Monesti on tunne, että joku arvostelee tekemisiä. Kuka se on? Vai onko este vain oman mielikuvituksen tuotetta?

Lähde toteuttamaan unelmiasi rohkeasti

Laukka-Sinisalo rohkaisee kuusikymppisiäkin unelmoimaan, sillä unelmat antavat energiaa ja tarkoitusta elämään.

– Olemme roolimalleja toisille, kun uskallamme toteuttaa unelmiamme. Jokin uusi idea tulee ehkä minun kauttani tai ei ollenkaan. Tietääkseni Sara Hildénkin aloitti taidekokoelmansa keräämisen vasta viisikymppisenä ja perusti taide-museon.

– Ison unelman voi aloittaa nyt, ja saattaa olla, että toiset jatkavat sen toteuttamista, kun itsestä aika jättää. Unohda turha vaatimattomuus ja ryhdy rohkeasti tekemään! Kuusikymppisenä voi jo repäistä, Laukka-Sinisalo kehottaa.

Ihmisellä on tarve kuulua johonkin ryhmään. Laukka-Sinisalo

kehottaa eläkkeelle siirtyvää miettimään, mihin ryhmiin hän kuuluu ja mihin haluaa kuulua: harrastus- tai edunvalvontaryhmään, urheiluseuraan tai aktiivisena jäsenenä seurakuntaan.

– Käsittääkseni meillä kristittyillä on yksi täysin turhaan voimia vievä asia, joka on syyllisyys. Sen voi jättää pois. Syyllisyys johtaa voimavarojen alikäyttöön.

– Ehkä ei hyödytä paljon takerua esimerkiksi siihen, millaisia nämä ja nuo uskovaiset ovat. Mieluummin kannattaa miettiä, mistä uskossa on kysymys, mikä on iso tausta-ajatus, Laukka-Sinisalo toteaa.

Millainen haluat olla ysikymppisenä?

Laukka-Sinisalo kehottaa kuusikymppisiä miettimään tulevaisuuttaan pitkällä tähtäimellä.

– Kuvittele, mitä haluat tuleviin vuosikymmeniin. Mitä kauemmaksi pystyt ajattelemaan itsesi toimimassa ja kantamassa vastuuta, sitä suuremmaksi kasvaa epä-määräisyyden sieto nykyhetkessä.

– Jos elää vain tässä hetkessä, hermostuu ja huolestuu helposti. Ravintoloitsija Saara Sinivuori sanoi, että hankalassa tilanteessa hän ajattelee, miltä tämä asia näyttää sadan vuoden kuluttua.

– Pitkä näkökulma tulevaisuuteen tuo ajattelun ja toiminnan vaihtoehtoja tähän hetkeen. Eikä tämä ajatus ole kristinuskollekaan vieras. Sekin on hienoa, että onnistumisen odotukset yleensä myös varmistavat onnistumisen.

Pirjo Lääperi

Pankaa toimeksi kuusikymppiset!

Sotien jälkeen syntyneet suuret ikäluokat ovat nyt kuusikymppisiä. Viimeistään täyttäessään 60 vuotta ihminen kokee ajan rajallisuuden. Silloin hän katsoo taakseen ja miettii, mitä on saanut aikaan. Hän kysyy itseltään: tässäkö on kaikki?

Vieläkin voi asettaa itselleen uusia tavoitteita ja lähteä toteuttamaan unelmiaan. Aikaa ei ole enää loputtomasti, joten kannattaa ryhtyä toimeen nyt. Parinkymmenen vuoden päästä se on hitaampaa, vaikka ei mahdotonta.

Kasvatustieteen lisensiaatti Hilikka Laukka-Sinisalo kirjoitti *Kuusikymppisten kirjan* tultuaan itse samaan ikään.

Suurten ikäluokkien lapsuutta varjosti sota. Isät olivat taistelleet rintamalla, äidit olleet ehkä tois-sä sotatoimialueilla, hoitaneet ko-

tirintamalla myös miesten työt ja hoivanneet sodan vaurioittamat miehet kuntoon. Uuden sodan syntymistä pelättiin.

– Noottikriisin aikaan äiti neuvoi meitä ottamaan hopealusikat mukaan ja pakenemaan Ruotsiin. Vanhemmat olivat huolissaan, mutta lapsille elämä oli normaalia. Muistan vanhempieni sanoman olleen, että asiat olivat hyvin niin kauan kuin maassa oli rauha.

– Lisäksi sodan jälkeen asiat menivät koko ajan parempaan suuntaan. Elintaso nousi ja saatiin ostettua ULA-radio, jääkappi, sähköhella ja erilaisia tavaroita, Laukka-Sinisalo muistelee.

– Lapsuudessani 50 vuotta täytävät saivat lahjaksi keinutuolin tai kävelykepin. Nyt kuusikymppiset jatkavat työelämässä viimeisiä vuosia ennen eläkkeelle siirtymistä. Heillä on vankka ammattitaito,

joka on enimmäkseen opittu työvuosina.

Kuusikymppisillä on kuitenkin taipumus puhua omasta osaamisestaan vähätellen: ”Minulla nyt on vain kansakoulupohja”.

– Ammattitaitoa ei opita koulussa. Työ ja elämä opettavat, mutta omaan osaamiseen tottuu. Sen huomaa vasta silloin, kun työpaikalle tulee uusia työntekijöitä ja heitä joutuu neuvomaan. Kokeneiden työntekijöiden kannattaa arvostaa omia ideoitaan ja tuoda ne esille, Laukka-Sinisalo vinkkaa.

Tarpeellisuuden tunne tärkeää eläkeläisille

Eläkkeelle siirtyminen tuo suuren elämänmuutoksen. Aikaa tulee lisää omaan käyttöön. Tarpeellisuuden tunteen säilyminen on tärkeää, ja monet saavat sitä esimerkik-

Elämän tilintarkastus

Kun kuusikymppinen katsoo eteenpäin, hän voi nähdä tulevaisuudessa uhkia tai mahdollisuuksia. Uhkana hämmöttää raihnaus ja toimintakyvyn heikkeneminen.

Mahdollisuutena on toteuttaa unelmiaan, jotka ovat jääneet kesken. Kuolinvuoteellaan monet ihmiset katuvat tekemättä jääneitä asioita. Laukka-Sinisalo rohkaisee kirjassaan tarttumaan hetkeen ja tekemään unelmistaan totta.

Hilikka Laukka-Sinisalo: Kuusikymppisten kirja, Minerva Kustannus 2012

Hän havainnollistaa asioita tarinoiden kautta. Omaa elämänsä voi ajatella tarinana ja kysyä itseltään: haluanko tarinani tällaisena vai voiko sen kertoa toisella tavalla? Näkökulman vaihdos auttaa löytämään uusia mahdollisuuksia.

Aloin pohtia kirjan kohtaa, jossa sanotaan: ”Vaikka luovuttaisit päätösten tekemisen muille, seurauksia et voi luovuttaa”. Nuorena olin epävarma ja annoin äidin tehdä tärkeitä päätöksiä puolestani, silti jouduin itse kantamaan seuraukset. Vasta keski-ikä kriisin jälkeen aloin tehdä omia ratkaisuja.

Kirjan lopussa on tehtäviä, joissa pitää kertoa elämästään vieraan planeetan avaruusalustalle. Se auttaa katsomaan omaa elämää ulkopuolisen silmin. Itse valitun tavoitteen toteuttamista voi testata kysymyssarjan avulla.

Kirja antaa virikkeitä näkökulman vaihtamiseen ja rohkaisee unelmien toteuttamiseen.

Pirjo Lääperi